

Секція 14

***Гуманітарна освіта
та право***

Анабтаві Р. Б., Черніков Д. В., ст. гр. ФЛ-10-1

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРОБЛЕМИ ГРОМАДЯНИНА – ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬСТВА – ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ

За 20 років Незалежності України принципи прав людини, закладені в законодавстві, міжнародних зобов'язаннях та Конституції України, поки що так і залишилися проектами та дороговказами державного й соціального будівництва, але не стали реальними підвалинами громадянського суспільства та механізмами державного управління.

Пріоритетом для будь-якої держави має бути дотримання прав і свобод людини. У 1991 році Україна, ставши незалежно державою, зробила перший крок на шляху до ствердження демократичності, верховенства права.

Так в Конституції України окремий розділ присвячено правам і свободам людини і громадянина.

Проте, серед головних викликів права людини в Україні можна назвати:

1. Несформованість громадянського суспільства та пост авторитарні елементи в державному управлінні;
2. Бездіяльність органів державного управління (правоохоронних органів);
3. Бідність українців, яка робить нас зручним об'єктом для маніпулювання з боку власників капіталів;
4. Роз'єднаність соціально-культурних груп у суспільстві та відчуження громадян від держави;
5. Поширення епідемії «ксенофобії», антисемітизму, расизму, дискримінації;
6. Відсутність ефективної взаємодії державних органів та правозахисників;
7. Відсутність незалежної експертизи законотворення та нормотворення щодо дотримання прав;

Для вирішення проблем, пов'язаних з основними правами громадян України необхідно, на нашу думку:

1. Змінити ставлення влади до проблем громадян;
2. Змінити податковий кодекс. Для покращення життя бідного населення – необхідно зменшити податки саме для цього прошарку;
3. Вирішити проблему діяльності та корумпованості правозахисних органів;
4. Вжити заходів щодо покращення медичного обслуговування населення;
5. Вирішити проблему низьких зарплат та пенсій.

На нашу думку, такі заходи сприятимуть розвитку як української економіки, так і українського суспільства.

Андрус'як М.С., студентка гр. ПВШмв-12

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА

Сьогодні Україна перебуває на етапі радикальних перетворень освіти. Це викликано підвищенням вимог до рівня професійної підготовки викладача, що в свою чергу зумовлює потребу в дослідженні системи підготовки фахівців у сфері освіти. В сучасних умовах поступово приходиться усвідомлення того факту, що освіта в усьому світі має відповідати міжнародним кваліфікаційним вимогам, щоб викладач мав змогу почувати себе впевнено не залежно від того де він одержав освіту. Таким чином, професійна компетентність викладача має обов'язково містити такий компонент, як міжкультурна компетенція.

Міжкультурна компетенція викладача має включати в себе: знання особисто себе і своєї культури; володіння комплексом соціальних навиків і можливостей, необхідних для здійснення спілкування і взаємодії з колегами та студентами із інших культурних груп, як у побуті, так і у професійному контексті.

Поняття «міжкультурна компетенція» досить широке, воно включає в себе різні аспекти підготовки майбутнього фахівця до роботи в іншій країні або з іншомовними студентами у тому числі розвиток комунікативних умінь, ознайомлення з цінностями та етикетом, загальноприйнятими думками, суспільно - політичною ситуацією, мовою та базовими відомостями про країну та культуру студента .

Необхідність формування міжкультурної компетенції майбутніх викладачів може бути визначена наступними чинниками:

- міжкультурна компетенція дозволяє педагогу переборювати різного роду труднощі у спілкуванні, які можуть виникнути у процесі роботи з іншомовним студентом;
- міжкультурна компетенція покликана пом'якшити або запобігти культурному шоку, що може виникнути під час роботи закордоном чи студентами з інших країн;
- викладач повинен уміти переключитися із стилю спілкування властивого його рідній країні і бути відкритим до нових для нього поглядів і переконань;
- наявність або відсутність міжкультурної компетенції може стати ключовим моментом, від якої залежить успішність діяльності викладача на міжнародному рівні.

Міжкультурна підготовка викладача має включати в себе такі аспекти: вивчення мови та мовних бар'єрів, стилю навчання властивому цій країні (країні іншомовного студента), вивчення системи цінностей іншої культури, уміння ставитися неупереджено до закордонних студентів, можливість відмови від стереотипів у спілкуванні.

Сьогодні існують різні методи навчання, які можуть бути використані для формування міжкультурної компетенції майбутнього викладача, серед них можна виділити наступні: метод оцінювання іншомовної культури (рольові ігри та обговорення відеороликів), метод контрастів (ознайомлення із поведінкою, відмінною від притаманної рідній культурі), метод конкретних ситуацій та метод критичних інцидентів (опис випадків, який вимагає прийняття певних рішень відповідно до ситуації).

Таким чином необхідність формування міжкультурної компетенції майбутнього викладача зумовлена потребою підготовки фахівців міжнародного рівня, які б могли працювати закордоном або без мовленнєвих та культурних перешкод викладати іншомовним студентам у своїй рідній країні. Метою формування міжкультурної компетенції фахівця є розвиток здатності викладача адаптуватися й успішно вести педагогічну діяльність в інокультурному середовищі. Для формування міжкультурної компетенції у

процесі підготовки викладача можуть бути використані різні методи інтерактивного навчання.

Перспективним на сьогоднішній день має стати подальше вивчення методів і можливих форм навчання в межах формування міжкультурної компетенції майбутніх викладачів.

Список літератури:

1. Гін А.О. Прийоми педагогічної техніки: Вільний вибір. Відкритість. Діяльність. Зворотній зв'язок. Ідеальність: посібник для вчителів. – 2-ге вид. - доп. - Луганськ, СПД Резников В.С., 2007. – с. 34-56.
2. Колодько Т.М. Формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів іноземних мов у ВНЗ. Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Т.М. Колодько; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. — К., 2005. — 20 с. — укр.
3. Лопатін А.Р. Створення ситуацій успіху у виховно- освітній роботі з підлітками : дис. Канд. Пед. Наук : 13.00.06 / Андрій Рудольфович Лопатін.-Косторма, 1997.- 217 с.
4. Єлізарова Г.В. Культура і навчання іноземним мовам / Г.В. Єлізарова СПб.: Видавництво Союз, 2001 г. – 291 с.

Баценкова А.О., ст.гр. ТП-08

Науковий керівник: доц. Бердник Л.В.

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна

ПРАГМАТИЧНА ОРІЄНТОВАНІСТЬ АНГЛОМОВНОГО НАУКОВОГО ТЕКСТУ

Термін «прагматика» вперше з'явився у науковому обігу завдяки Ч.Морісу, одному із засновників семіотики. Він розглядав прагматику як вчення про відношення знаків до їх інтерпретаторів, тобто до тих, хто користується знаковими системами. Прагматика, таким чином, вивчає поведінку знаків у реальних процесах комунікації.

У науковій літературі прагматична складова тексту розглядається зазвичай у зв'язку з необхідністю врахування культурологічних і когнітивних відмінностей рецепторів вихідної мови та мови перекладу. У цьому сенсі перекладач виступає як активний інтерпретатор смислового змісту тексту вихідної мови, оскільки він створює текст перекладу за допомогою прагматичної реконструкції тексту мовою оригіналу, в процесі якої істотного значення набуває здатність перекладача виділити й адекватно інтерпретувати прагматичну складову тексту. Саме при перекладі спеціальних текстів максимально точна передача наукової інформації є головною вимогою до перекладу.

Прагматичний вплив на Рецептора наукового тексту полягає в наданні йому необхідної інформації для здійснення певної діяльності наукового або технічного характеру. Якщо одержувач повідомлення здатний на його основі здійснити описаний експеримент або провести приписувані операції з приладом чи верстатом, то комунікативний ефект тексту може вважатися досягнутим.

Компоненти потенціалу тексту, що здійснює вплив на Рецептора, досліджуються нами з позиції їх функції у формуванні прагматичної установки тексту, під якою розуміється «матеріалізований у тексті усвідомлений, конкретний намір адресанта надати відповідний вплив на адресата» [1;8]. Наприклад: викликати позитивне/негативне ставлення до чогось, стимулювати здійснення деякої інтелектуальної або фізичної дії, породити інтерес або сумнів до тих чи інших подій, переконати в достовірності/недостовірності інформації тощо. Саме в прагматичній установці концентрується дія компонентів прагматики тексту, що забезпечують матеріалізацію текстом функції впливу.

У контексті наукового тексту найдоречніше розглядати, на нашу думку, так звані директиви, тобто «мовні акти, за допомогою яких мовець спонукає слухача до дії» [2], тому що вони відкрито виражають авторську інтенцію впливати на Рецептора. Сигналами директивності в науково-технічних текстах, перш за все, виступають модальні дієслова (*can, could, may, might, would, should*). Вони виражають модальні значення, що вказують на можливість, бажаність чи перевагу тієї чи іншої дії. Проілюструємо це таким прикладом: *You should treat it the same way as a regular transistor. - Його слід використовувати як звичайний транзистор.* Це висловлення є прямим директивом, яке дає вказівку Рецептору щодо бажаних дій.

Сигналами директивності в науково-технічному тексті можуть виступати також мотивування, виражені такими лексичними одиницями: *it is important, it is desirable, that is a necessary solution* тощо. Наприклад: *It is important to find out your cholesterol numbers. - Важливо визначити свій рівень холестерину.*

Прагматичне навантаження у науковому тексті мають дієслова, що вводять пряму мову. Об'єктивною ознакою посилення дієсловом змісту чужої промови виступає наявність у лексичному значенні дієслова сем, які служать показниками підвищеної переконливості, достовірності, обґрунтованості інформації. Наприклад: *A White House official concluded that this led refiners to the need to do something radically different in order to*

improve results. - Представник Білого дому підсумував, що це змусило власників нафто-переробних заводів вжити абсолютно нові заходи для покращення результатів.

Слід зауважити, що розглянуті явища прагматичного аспекту науково-технічного тексту в ізольованості не здійснюють його прагматику. Їх слід розглядати в комплексі. Реалізація навмисного впливу на адресата та виконання прагматичної установки тексту буде гарантована тільки при їх комплексному взаємозв'язку один з одним і з іншими складовими прагматичного аспекту тексту.

Перелік посилань

1. Наер В. Л. Прагматика текста и ее составляющие // Прагматика и стилистика. – М., 1985. – Вып.245. – С.4-13.
2. Searle J. R. A classification of illocutionary acts. – In: Language in society, 1976. – pp.1-23.

Бикова К.К., студентка гр. ЮП-08-1

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

У процесі переходу України до ринкової економіки відбулося створення десятків тисяч суб'єктів господарювання – понад 36 тис. акціонерних товариств та безліч інших господарських товариств, діяльність яких здійснюється на засадах корпоративного управління. Власниками майна стали близько 17 млн. акціонерів. Створення належної системи корпоративного управління стало важливою складовою структурної трансформації економіки країни і потребує чіткого врегулювання корпоративних правовідносин з метою забезпечення гарантій і правового захисту інтересів інвесторів, зокрема щодо надійності капіталовкладень, прозорості в діяльності товариств, структури власності [1].

Тема правового регулювання корпоративних відносин є безумовно актуальною, адже законодавство України у сфері корпоративного управління містить велику кількість прогалин і вимагає подальшого вдосконалення.

Забезпечення конкурентоспроможності національної економіки залежить від ефективності функціонування корпоративних структур, що, у свою чергу, зумовлене рівнем корпоративного управління. Корпоративне управління має надзвичайно важливе значення, оскільки спрямоване на врегулювання взаємин між окремими групами акціонерів і менеджментом товариств, а також кредиторами, та є основною передумовою стійкого росту компаній та отримання ними доступу до ринку як вітчизняних капіталів, так і іноземних [2].

Система корпоративних відносин функціонує так, що дрібні акціонери, які становлять основну частину всієї їх кількості, не беруть реальної участі в управлінні корпораціями. Відповідно їхні інтереси ігноруються в процесі діяльності товариств і при розподілі доходів. Основне протиріччя полягає в розбіжності інтересів менеджерів корпорації та акціонерів, особливо власників дрібних пакетів акцій. У силу недосконалості законодавства в сфері корпоративного управління, де багато аспектів корпоративних відносин не охоплені правовим полем, а також шляхом прямих порушень утискаються інтереси та права акціонерів.

Основні корпоративні права акціонерів в системі сучасного корпоративного управління – це [3]:

- право на участь в управлінні компанію шляхом голосування на загальних зборах акціонерів;
- право на отримання частини прибутку корпорації у вигляді дивіденду;
- право на отримання частини майна при ліквідації майна підприємства;
- право на отримання інформації про діяльність корпорації.

Аналіз ситуації щодо реалізації права акціонерів, зокрема дрібних, на отримання дивідендів, показує, що в Україні практично не купують акцій з метою отримання дивідендів, до дивіденди корпораціями практично не виплачуються. Акції купуються, щоб одержати прибуток на різниці їх курсів. Оскільки рішення про виплату дивідендів та їх розмір за простими акціями приймається загальними зборами акціонерного товариства, при вирішенні цього питання цілком можуть бути знехтувані інтереси дрібних акціонерів з боку власників крупних пакетів акцій або простої більшості.

Значні перешкоди стоять на шляху реалізації права акціонерів на частку майна при ліквідації акціонерних товариств. Законом встановлено, що при ліквідації виплати за простими акціями, які підлягають викупу, а також розподіл майна між акціонерами-власниками простих акцій здійснюється відповідно у восьму та дев'яту черги. Усі по-

передні черги – це задоволення потреб щодо податків, задоволення вимог кредиторів, виплати за привілейованими акціями. І якщо врахувати, що розподіл майна кожної черги здійснюється після повного задоволення вимог попередньої черги, то стає зрозумілим, що можливості отримати певну частку майна корпорації фактично немає.

Найбільше судових процесів у сфері корпоративного управління – це оскарження рішень, прийнятих на загальних зборах акціонерів. Часто порушується одне з головних прав учасників корпоративних відносин – право на управління товариством. Так, зафіксовані непоодинокі випадки несвоєчасного надання інформації або взагалі її відсутності про скликання чергових чи позачергових зборів акціонерів. Часто трапляються порушення при реєстрації учасників, прийняття рішень за відсутності кворуму, порушення тривалості проведення зборів та ін.

Щодо права на отримання інформації про господарську діяльність корпорації – до основних складових такої інформації належать: засновницькі документи, принципи корпоративного управління, протоколи загальних зборів, протоколи засідань виконавчих та контролюючих органів товариства (наглядової ради, правління, ревізійної комісії) та їхні накази, річна фінансова звітність, документи бухгалтерського обліку (з певними обмеженнями), інформація про емісію акцій та інших цінних паперів, перелік афілійованих осіб товариства та кількість акцій, якою вони володіють.

Подальше вдосконалення ефективності корпоративного управління в Україні повинно здійснюватись за наступними напрямками [4]:

- захист прав акціонерів: придбання і продаж компанією своїх акцій, обов'язковий викуп акцій на вимогу акціонерів у разі їхньої незгоди з резолюцією загальних зборів акціонерів;
- рівноправне ставлення до всіх акціонерів і захист акціонерів, які володіють меншою часткою акцій компанії;
- забезпечення реалізації права акціонерів на участь в управлінні акціонерним товариством;
- покращення процедури розкриття інформації та збільшення рівня прозорості;
- чіткий розподіл влади, повноважень та відповідальності в товаристві;
- культивування відповідної етики компанії;
- підбір кваліфікованого персоналу.

Перелік посилань:

1. Антоненко А.С. Правове регулювання корпоративних відносин в Україні // Сучасні тенденції та перспективи розвитку юридичної науки в Україні: Збірник наукових статей магістрантів та спеціалістів юридичного факультету Національної академії управління. – К.: Національна академія управління, 2011. – 396 с. – с.10 -12.
2. Селівестрова Л.Л. Методологічні основи ефективності корпоративних структур // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №2 (104). – с. 28-32.
3. Закон України «Про акціонерні товариства» № 514-VI від 17.09.2008.
4. Пігуль Н.Г. Проблеми розвитку корпоративного управління в Україні та шляхи їх розв'язання // Вісник Української Академії банківської справи. – 2004. – №16. – с.23-26.

Гопанюк Ольга Ярославівна, студентка гр. ЮП-08-01

(ДВНЗ «Національний Гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРО ОКРЕМІ ПИТАННЯ КОРПОРАТИВНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Жодна держава не може ефективно функціонувати та постійно розвиватись, якщо вона перебуває в ізоляції від інших. Тому на сьогодні актуальними є питання, що стосуються виникнення та укріплення зовнішньоекономічних зв'язків України із дотриманням міжнародних вимог ведення бізнесу. Немало українських підприємців вкладають кошти в купівлю акцій іноземних компаній з метою отримання доступу до міжнародних фінансових ресурсів, а також виходу на міжнародні ринки. Питання легалізації коштів за кордоном є актуальним не тільки з точки зору взаємовідносин із правоохоронними органами, а й отримання певного ряду економічних переваг.

Все більшої популярності набуває інвестування коштів в акції акціонерних товариств, у статутні капітали інших підприємницьких організацій корпоративного типу. З огляду на це пропонуємо більш детально розглянути таку форму інвестиційної діяльності, як корпоративне інвестування.

Науковці надають неоднозначні визначення даному поняттю. Так, Ю. М. Жорнокуй під корпоративним інвестуванням розуміє діяльність приватних осіб (інвесторів) з об'єднання майнових та інтелектуальних цінностей, пов'язану з набуттям корпоративних прав та прав власності на цінні папери, емітовані професійними учасниками ринку цінних паперів, які надалі розміщують отримані кошти в цінних паперах та корпоративних правах інших суб'єктів [1, с. 112]. На думку вказаного вченого, корпоративне інвестування має наступні ознаки: 1. діяльність приватних осіб (інвесторів) спрямована на об'єднання майнових та інтелектуальних цінностей, 2. метою об'єднання майнових та інтелектуальних цінностей є набуття корпоративних прав та прав власності на цінні папери, 3. емітентами цінних паперів є професійні учасники ринку цінних паперів, 4. емісія цінних паперів професійними учасниками ринку цінних паперів передбачає об'єднання грошових коштів приватних осіб (інвесторів) з подальшим їх розміщенням у цінних паперах та корпоративних правах інших суб'єктів [2, с. 11].

Вказана точка зору найбільш широко розкриває сутність корпоративного інвестування, але необхідно звернути увагу на мету, адже з набранням Закону України «Про акціонерні товариства» говорити про право власності на цінні папери стало не актуально, оскільки всі акції акціонерних товариств існують виключно в бездокументарній формі [3]. У такому випадку можна говорити, що метою об'єднання майнових та інтелектуальних цінностей є набуття корпоративних прав.

О. М. Вінник визначає корпоративне інвестування як вкладення коштів в акції підприємств, що мають форму акціонерних товариств, і в статутні фонди (майно) інших підприємницьких товариств корпоративного чи унітарного типу та/або участь у такій організації з метою отримання певного соціально-економічного ефекту, зокрема: прибутку від вкладених в таку організацію інвестицій; забезпечення збуту власної продукції через дочірнє підприємство; представництво інтересів інвестора в іншому регіоні країни чи за кордоном через створення філій та представництва, з уникненням послуг посередників та забезпечити економію коштів, оперативність вирішення ключових питань своєї діяльності (щодо укладення договорів, контролю за їх виконанням тощо) [4, с. 128]. Східну точку зору можна простежити і в працях Д. В. Чернадчук [5, с. 16] та В. М. Бутзова [6, с. 28].

І.З. Фархутдінов та В. А. Трапезников мають широкий підхід до визначення поняття «корпоративне інвестування». Зазначається, що найбільш придатними для залучення вільних грошових коштів, акумулювання великих капіталів і реалізації інвестиційних проектів є форми акціонерного товариства та товариства з обмеженою відповідальністю. Під корпоративною формою інвестицій вони розуміють діяльність інвесторів у зв'я-

зку зі створенням юридичної особи (господарського товариства) або їх участю в діючих господарських товариствах [7, с. 181-207].

Отже, корпоративним інвестуванням є практичні дії інвесторів (фізичних, юридичних осіб, держави чи територіальної громади) щодо розміщення інвестицій (матеріальних та нематеріальних активів) у корпоративний інвестиційний фонд в обмін на права, посвідчені цінними паперами, що провадить діяльність із залучення грошових коштів інвесторів з метою отримання прибутку від вкладення їх у цінні папери інших емітентів (у вигляді дивідендів або різниці між купівлею та продажем акцій), корпоративні права та нерухомість. Узагальненими характеристиками даного поняття є: -інвесторами при здійсненні корпоративного інвестування є фізичні, юридичні особи, держава чи територіальна громада, які приймають рішення про створення корпоративного інвестиційного фонду або розміщення матеріальних та нематеріальних цінностей до статутного капіталу вже існуючого корпоративного інвестиційного фонду; - реципієнтом у корпоративному інвестуванні є корпоративний інвестиційний фонд (публічне акціонерне товариство), який є емітентом акцій; - об'єктом корпоративного інвестування є корпоративні права (для акціонерів) та майно, у тому числі статутний капітал (для корпоративного інвестиційного фонду); - мета - отримання прибутку від подальшого розміщення грошових коштів у цінні папери інших емітентів, корпоративні права та нерухомість (для КІФу) або отримання різниці між купівлею та продажем акцій та дивідендів (для акціонерів фонду) [8].

Правовими формами здійснення інвестицій шляхом придбання корпоративних прав є: 1) правочини, які є первісними способами: засновницький договір (рішення) про створення акціонерного товариства; договір (рішення) про заснування товариств інших видів; договір про придбання акцій додаткової емісії; договір про придбання частки (паю) в статутному (складеному) капіталі товариства у разі збільшення капіталу; 2) договори, що є похідними: договір про придбання частки (паю) в статутному (складеному) капіталі товариства в колишнього його учасника (або самого товариства, яке її викупило в останнього); договір про придбання акцій на вторинному ринку цінних паперів.

Аналіз сучасного законодавства України з питань інвестиційної діяльності свідчить про невизначеність правової природи договорів, спрямованих на набуття корпоративних прав, які вже досить тривалий час піддається науковим дискусіям. Чимало питань виникає на стику корпоративного та інвестиційного законодавства України. Так, якщо інвестиційна природа засновницьких договорів загалом не оспорується, то правова природа договорів, якими оформляються похідні способи набуття корпоративних прав, потребує з'ясування [9; с.146].

Перелік посилань:

1. Жорнокуй Ю. М. Инвестиционное право: учеб. пособие / - Х. : Прометей-Пресс,. 2005. - 224 с.
2. Жорнокуй Ю. М. Поняття спільного (корпоративного) інвестування / Ю. М. Жорнокуй // Підприємництво, господарство і право. - 2005. - № 10. - С. 8-11.
3. Про акціонерні товариства : закон України від 17 верес. 2008 р. № 524-УІ // Урядовий кур'єр. -2008. - 29 жовт. - № 202.
4. Вінник О. М. Інвестиційне право: курс лекцій / О. М. Вінник. - К. : Атіка, 2001. - 264
5. Чернадчук Д. В. Інвестиційне право України : навч. посіб. для вищ. навч. закладів / Д. В. Чернадчук, В. В. Сухонос, Т. О. Чернадчук. - Суми : Унів. книга, 2001. - 260 с.
6. Бутузов В. М. Правові основи інвестиційної діяльності : навч. посіб. / В. М. Бутузов, А. І. Марущак. -К. : КНТ, 2007. - 254 с.
7. Фархутдинов И. З. Инвестиционное право / И. З. Фархутдинов, В. А. Трапезников. - М, 2006. - 430 с.
8. Суц І.О. Поняття правової категорії «корпоративне інвестування» та його відмінність від категорій «спільна діяльність» та «спільне інвестування»// Право і Безпека. Науковий журнал/ № 4 (36) 2010
9. У.В. Цікало. Правові форми здійснення інвестування шляхом придбання корпоративних прав//Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Збірник наукових праць, - 2010 р.,№3

Друзенко Е.Н., студентка гр. МН-12-3

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

МИР ОСОЗНАННЫХ СНОВИДЕНИЙ

Главная задача мозга предсказывать и воздействовать на результаты действий во внешнем мире. Для этого он строит модель мира. Свою версию происходящего в мире мозг основывает на информации, постоянно поступающей от наших органов чувств. А наиболее доступной является уже имеющаяся у нас информация, которая воплощена в воспоминаниях, ожиданиях, страхах, желаниях и т.д. Я считаю, что сны - это результат обработки этой внутренней информации с целью создания модели мира, результат тех же самых процессов восприятия и осмысления, с помощью которых мы воспринимаем мир в состоянии бодрствования.

Возможно, что способность управлять своим внутренним миром - это и есть свобода. Умение осознанно воспринимать происходящее во сне не менее важно, как и осознание событий реального мира, тем более, что мир осознанных сновидений дает более широкие возможности, чем обычная реальность. Существует множество техник и упражнений для приобретения осознанных сновидений, но стоит отметить, что их эффективность будет зависеть от психо-физических особенностей каждого человека. Выполняя различные упражнения нужно смотреть, что лучше всего вам подходит.

Во сне регулярно происходят странные, удивительные и даже невозможные вещи, но люди обычно не осознают, что это сон. Обычно - не значит, что всегда, и существуют важные исключения из этих правил. Иногда спящие отчетливо понимают причину причудливых событий, которые они переживают, и результатом являются осознанные сновидения. Уверенные в том, что воспринимаемый ими мир является плодом их собственного воображения, "осознанно сновидящие" могут целенаправленно влиять на содержание своих снов. Они могут создавать и преобразовывать предметы, людей, ситуации, миры и даже самих себя. По меркам привычного нам объективного мира, они способны на невозможное. Мир осознанных сновидений дает более широкие возможности, чем обычная реальность, практически во всех ее проявлениях, от низкого до возвышенного.

Осознанные сновидения можно использовать также для разрешения своих проблем, например для самоисцеления и саморазвития, или для того, чтобы постичь смысл древних учений и работы современных психологов, считающих, что осознанные сновидения могут помочь вам проникнуть в глубины своего Я, то есть узнать, кем вы являетесь в действительности. Осознанные сновидения известны давно, но до сих пор они воспринимались как явление исключительное и малопонятное.

Опыт многих людей переживающих это состояние свидетельствуют, что осознанные сновидения бывают необычайно яркими, насыщенными, приятными и радостными. Большинство рассматривает их как одно из самых замечательных переживаний своей жизни. Но осознанные сновидения были бы восхитительным, хотя и, в конечном итоге, заурядным развлечением, если бы причина состояла только в этом. Осознанные сновидения, как свидетельствуют опытные люди, могут помочь повысить качество бодрствующей жизни. Авторы, адресованных в Стэнфорд многочисленных писем рассказывали, как знания и опыт, приобретенные ими в осознанных снах, помогли им больше взять от жизни. [1, С. 15-17].

Исключение составляют, по-видимому, лишь те, кто не способен провести грань между объективным миром и плодами своего воображения. Остальным же потеря чувства различия между сном и бодрствованием не грозит. Наоборот, **осознанные сны помогают стать более осознающими.**

Фантастическая идея вынести из мира сна такое же осязаемое, как цветок Колриджа, доказательство, что сон так же реален, как и жизнь, всегда занимала поэтов, философов и прочих мечтателей.

Многие люди достигают осознанности во сне в результате настороживших их там необычных или странных событий. Умение распознавать признаки сна поможет вам с большей эффективностью использовать этот естественный метод достижения осознанности.

Однако, очень часто даже наличие признаков не может пробудить сознание из-за обычного стремления человека все объяснять и рационализировать — в результате он придумывает какое-то объяснение. Объяснение, конечно, есть, но такой полусознанно сновидящий слишком редко понимает, какое оно на самом деле. С другой стороны, признаки сна в сновидении человека, научившегося распознавать их, помогают добиться состояния осознанности. Признаки сна индивидуальны, хотя некоторые из них знакомы многим из вас, например: вы идете на работу в пижаме. Необычным иногда является именно сочетание элементов сна — людей, мест, действий или предметов, в то время как в каждом из них в отдельности ничего странного нет. Связанные с подобными обстоятельствами признаки сна можно назвать ситуационными. В эту категорию входят также, например, ваше появление в месте, где вы никак не можете быть, встречи в необычных местах, нахождение объектов не там, где им следует быть, или выполнение несвойственной вам роли.

Осознанное сновидение — это своего рода психический трюк, поэтому вы можете воспользоваться уже отработанными нейролингвистическими техниками для более эффективного его исполнения. Спортивными психологами были проведены крупные исследования с целью повысить эффективность выступлений спортсменов. Одни из наиболее мощных средств из их арсенала — теория и практика целевой установки.

Целевая установка работает. Ученые, обобщившие более 100 исследований, пришли к выводу, что "полезный эффект установки на выполнение поставленной задачи явился одним из наиболее серьезных и воспроизводимых в литературе по психологии". Более того, эта работа выявила множество деталей правильного использования целевых установок.

Существует два варианта контроля над необычной ситуацией во сне. Первый использует магическую манипуляцию сном, то есть управление кем-то или чем-то, второй — самоконтроль. Первый способ контроля не всегда эффективен, что, может быть, и к лучшему. Привыкнув решать свои проблемы в осознанных сновидениях, изменяя по своему усмотрению все, что нам не нравится, мы можем сформировать у себя ложную установку, на такое же поведение и в реальной жизни.

А вот другой подход действительно разрядил бы обстановку.

Таким подходом в отношении неприятных сновидений может быть самоконтроль. Самоконтроль означает контроль над привычными реакциями. Например, вы убегаете, почувствовав страх от надвигающихся на вас ужасных событий. Это значит, что вы не контролируете свое поведение. Несмотря на то, что события во сне иллюзорны, они вызывают у нас вполне реальные чувства. Поэтому ваш страх не обязательно исчезнет автоматически; вам еще придется иметь с ним дело, даже если вы осознали, что испугались чего-то во сне. Вот почему осознанные сновидения можно считать хорошей практикой для реальной жизни. Во сне мы можем по желанию управлять своими реакциями, и все, чему мы при этом научимся, может быть использовано в состоянии бодрствования. Чтобы почувствовать себя увереннее, учитесь контролировать себя, а не сон.

Стремясь осознавать себя во сне и учась использовать это, вы сделаете свою жизнь более осмысленной и насыщенной. Ваши ночные путешествия во сне будут приносить вам все больше пользы и помогут вам понять самого себя. Бодрствуя в своих снах, вы пробуждаетесь для новой жизни.

Література:

1. Лаберж С. Осознанное сновидение. [Текст] / С. Лаберж. — М.: София, 2008. — 320 с.

Дупляк М.О., студентка гр. М-ПВШ-11

(Державний ВНЗ "Національний гірничий університет", м. Дніпропетровськ, Україна)

АНДРАГОГІКА ЯК СКЛАДОВА ПЕДАГОГІКИ

У зв'язку з динамікою соціального і науково-технічного прогресу, швидкими змінами в змісті й технології праці і громадській діяльності людей, зросли вимоги до освіти, яка б враховувала особливості навчання не тільки дітей але й дорослих.

З середини ХХ століття стало зрозуміло, що кваліфікованого педагогічного керівництва потребують не лише діти, а й дорослі. У зв'язку з цим у деяких країнах замість терміна «педагогіка» вживають терміни «андрагогіка» (від гр. andros- мужчина і ago - вести) й «антропологіка» (від гр. antropos - людина і ago - вести). Педагогіка розширила свої межі й охопила виховання людини в цілому.

Основні положення теорії навчання дорослих найбільш доцільно проаналізувати порівнюючи педагогічну й андрагогічну моделі навчання. [Див. табл. 1]

Таблиця 1 Порівняння педагогічної та андрагогічної моделі навчання

Параметри	Педагогічна модель	Андрагогічна модель
Самосвідомість учня	Відчуття залежності	Усвідомлення зростаючої ролі самоуправління
Досвід учня	Мала цінність навчання	Багатий життєвий досвід
Готовність учня до навчання	Визначається фізіологічним розвитком та соціальним примусом	Визначається необхідністю розвитку особистості і оволодіння соціальними ролями
Застосування отриманих знань	Відстрочене	Негайне
Орієнтація у навчанні	На навчальний предмет	На вирішення проблеми
Психологічний клімат навчання	Формальний, орієнтований на авторитет викладача, конкурентний	Неформальний, базується на взаємоповазі і на спільній роботі
Планування навчального процесу	Викладачем	Спільно з учнями
Визначення потреб учнів	Викладачем	Спільно з учнями
Формулювання мети навчання	Викладачем	Спільно з учнями
Побудова навчального процесу	Логіка навчального предмета, змістовні одиниці	В залежності від готовності учня до навчання, проблемні одиниці
Навчальна діяльність	Технологія передачі знань	Технологія пошуку нових знань і на основі досвіду
Оцінка	Викладачем	Спільне визначення нових навчальних потреб, оцінка навчальних програм

Найбільш суттєві відмінності у моделях навчання – педагогічній й андрагогічній, М.Ноулзом викладені такими позиціями: самоусвідомлення того, хто навчається; досвід того, хто навчається; готовність до навчання; застосування набутих знань; орієнтація у навчанні; психологічний клімат у навчанні; планування навчального процесу;

визначення потреб навчання; формулювання цілей навчання; проектування навчального процесу; навчальна діяльність; оцінювання результатів навчання.

У педагогічній моделі головною функцією викладача є функція «джерела знань». У межах андрагогічної парадигми, на думку С. Змієва, викладач є експертом у галузі технології навчання дорослих, організатором спільної діяльності, з тим, хто навчається, а також консультантом, натхненником, співавтором індивідуальної програми навчання, створювачем комфортних умов процесу навчання, і тільки після цього, джерелом знань, умінь і навичок. [1]

Отже, потреби у навчанні дорослих учнів узгоджуються з відповідальністю у повсякденному житті, на відміну від дітей, які можуть присвячувати більше часу навчанню, тому що їхня відповідальність є мінімальною. Андрагогіка мінімізує роль педагога, оскільки дорослі учні є незалежними та самостійними, а вчителі радше скеровують їх до власної бази знань, а не подають їм фактичний матеріал, що є однією з основних форм навчання відповідно до основ педагогіки. Дорослі володіють багатим життєвим досвідом, потребують узгодження та обґрунтування навчального процесу на основі їхньої бази знань, усвідомлення цінності навчання. Відповідно до основ педагогіки учні формують власну базу знань і потребують демонстрації, як їхній життєвий досвід пов'язується з теперішнім процесом навчання. Дорослі учні є цілеспрямованими і розуміють мету, заради якої вони освоюють нову інформацію. Діти часто не усвідомлюють необхідність вивчення певного курсу: вони просто знають, що мають освоїти інформацію. На відміну від дітей, дорослі ініціюють власне навчання та спрямовані на його перманентність. Аналіз наведеної вище таблиці, ще раз переконує, що при організації процесу навчання дорослих, необхідно базуватися на основних положеннях андрагогіки. [2]

Дорослі люди, застосовують отримані знання зразу, щоб стати більш компетентними у вирішенні якихось проблем, щоб швидше і ефективніше діяти в житті. Відповідно і курс навчання має будуватися на основі розвитку певних аспектів компетенції дорослих учнів і орієнтуватися на розв'язання їх конкретних життєвих потреб. Діяльність дорослого учня полягає в оволодінні знаннями, вміннями і навичками, які необхідні йому для виходу із складної життєвої ситуації. Діяльність андрагога при цьому зводиться до надання допомоги дорослому учневі у відборі необхідних йому знань, умінь, навичок, особистісних якостей і ціннісних орієнтацій [3-5].

Отже, процес навчання будується на основі спільної діяльності тих, хто навчається і тих, хто навчає. Без такої форми діяльності процес навчання просто не може бути реалізований. Андрагог організовує спільну діяльність із дорослими учнями на всіх етапах процесу навчання, а дорослі люди беруть активну участь у цій діяльності.

Перелік посилань

1. Змеев С. Наука XXI века: Андрагогика // Высшее образование в России. – 1998. – № 2. – С. 76-79.
2. Архипова С.П. Андрагогічна модель навчання соціально незахищених категорій дорослих // http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchdpu/ped/2012_96/Arhypov.pdf.
3. Змеев С.И. Андрагогика: основы теории, истории и технологии обучения взрослых. – М.: ПЭР СЭ, 1097. – С. 98-110.
4. Новикова М.М. Социальные проблемы управления образованием взрослых в трансформируемом обществе: На примере второго высшего образования Дис. канд. социол. наук. – М. – 153 с.
5. Основы андрагогика: Учебное пособие для студ. высш. учеб. заведений / И.А. Колесникова, А.Е. Марон, Е.П. Тонконогая / Под ред. И.А. Колесниковой. – М.: Издательский центр "Академия", 2003. – 243 с.

Захарян О.В. студентка гр. ПВШ-12

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ З ТОЧКИ ЗОРУ ДИСПОЗИЦІОНАЛЬНИХ ТЕОРІЙ

Існує досить багато методів вивчення особистості дорослої людини, які можна було б застосувати для психодіагностики студентів. Для цієї мети фактично можуть придатися будь-які методики, призначені для дорослих людей і велика частина відомих у даний час психодіагностичних методик стосується саме особистості. Але серед безлічі наявних у нашому розпорядженні методик є такі, котрі торкаються рис особистості людини, що є найбільш важливими для успішного виконання педагогічної діяльності. Вони містять у собі педагогічно значимі властивості характеру людини, його прагнення до досягнення успіху, способів вирішення життєвих проблем.

У психології існують два основних напрямки у дослідженнях особистості. Перше ґрунтується на виділенні тих чи інших особистісних рис, а друге – на визначенні типів особистості. Риси об'єднують групи тісно пов'язаних один з одним психологічних ознак.

Гордон Оллпорт, один з найбільш впливових прихильників диспозиціонального напрямку, вважав, що кожна особистість унікальна і може бути зрозуміла через визначення конкретних рис особистості, так як поведінка людини завжди є результатом певної її конфігурації.

Згідно диспозиціонального підходу, не існує двох абсолютно однакових людей. Поведінка однієї людини має відомим постійністю, відрізняючись водночас від дій іншого. У людей є широкий набір схильностей реагувати певним чином у різних ситуаціях (тобто рис особистості). [1, с. 208].

Особистісні риси є генералізованими і стійкими, вони забезпечують подібність реакцій на численні стимули і ситуації, надають певну сталість поведінці людини.

Риса особистості – це те, що обумовлює постійні, стійкі, типові для різноманітних ситуацій особливості людини, це важлива складова «особистісної структури».

Оллпорт виділяв загальні та індивідуальні риси. Загальні – будь-які характеристики, притаманні певній кількості людей в межах даної культури, оскільки в цьому випадку люди відчувають на собі схожі еволюційні і соціальні дії, і тому у них розвиваються схожі моделі адаптації, загальні особистісні параметри.

Індивідуальні риси, або індивідуальні диспозиції, - це унікальні характеристики людини, що не допускають порівнянь з іншими людьми. Вони найбільш точно відображають його особистісну структуру. Оллпорт виділяв три їх типи: кардинальні, центральні та вторинні.

Кардинальна диспозиція пронизує особу так, що майже всі вчинки людини можна звести до її впливу. Згідно Оллпорту, не всі люди володіють нею. Центральні диспозиції, яскраві характеристики індивідуальності людини, - такі тенденції в її поведінці, які можуть легко виявляти оточуючі. Риси менш узагальнені, не настільки стійкі й помітні, називають вторинними диспозиціями. До них, наприклад, можна віднести індивідуальні переваги в одязі, їжі, звички, зумовлені ситуацією характеристики.

Оллпорт не вважав, що особистість – це набір не пов'язаних один з одним диспозицій. Навпаки, він підкреслював, що особистість являє собою їх єдність і інтеграцію, що існує якийсь принцип, що організує установки, мотиви, відчуття, схильності в єдине ціле. [2, с. 314].

Риси особистості, як підкреслював Оллпорт, існують реально, і їх можна емпірично виявляти і вивчати, кількісно вимірювати. Дослідне дослідження тих з них, що фо-

рмують ядро особистості, проводили Айзенк, Кеттелл, Гілфорд та інші, прагнучи довести, що базисна структура особистісних рис впливає на поведінкові реакції людини. У своїх дослідженнях вони застосовували факторний метод аналізу структури особистості

Факторний метод полягає в математичному аналізі кореляцій (взаємозв'язків) всередині певної групи даних. Так, з 171 опису особистості Кеттел, врахувавши кореляції, виділив 16 основних факторів – рис особистості. Прихильники факторного аналізу вважають, що завдяки йому можна відкрити всю сукупність змінних, необхідних для опису індивідуальних відмінностей.

Наступна стратегія – порівняння факторів, отриманих у різних дослідженнях. Виявлене число дуже велике. Так, Френч в 1953 р. підрахував, що в 109 роботах встановили близько 400 різних чинників, які можна шляхом виключення синонімів звести до 200, а потім, об'єднавши, вивести список з 48 відрізняються один від одного факторів. Наявність такого значного числа можна пояснити наступним: визначення факторів значною мірою залежить від використовуваних у дослідженні психологічних змінних; ідентифікація ж факторів, отриманих у такому разі, - дуже важке завдання.

Встановлення їх передбачає існування кінцевого набору базисних якостей, а індивідуальні відмінності визначаються ступенем виразності таких. Деякі фактори («збудливість, панування, рафінованість») мають, згідно Кеттелла, поряд із спадковим ще й компонент, пов'язаний з умовами розвитку. Структурні фактори зобов'язані своїм походженням впливу середовища. Наприклад, такий чинник, як *сила Я*, залежить значною мірою від життєвого досвіду людини, сприятливої атмосфери в сім'ї, займаного в ній дитини місця, відсутність травмуючих обставин. Фактор «динамізм» – від минулих покарань та поневірянь, а «емоційна нестійкість» - наслідок занадто поблажливого або занадто репресивного родинного оточення. Вся сукупність індивідуально-психологічних проявів може бути представлена як ієрархічна система організації особистості. Кожну рису більш високого рівня розуміють як комбінацію підлеглих їй первинних рис, а кожне явище нижчого рівня вважати детермінованим факторами більш високого рівня.

Хоча така ієрархічна структура досить обґрунтована, до неї не можна ставитися як до науково встановленим фактом; можливо, що вона всього лише результат застосовуваних методів дослідження.

Література:

1. Мельников В.М., Ямпольский Л.Т. Введение в экспериментальную психологию личности. [Текст] / В.М. Мельников, Л.Т. Ямпольский. – М.: Просвещение, 1985. – 319 с.
2. Холл К.С., Линдсей Г. Теории личности / Пер. с англ., ред. И. Б. Гриншпун. [Текст] / К.С. Холл, Г. Линдсей. – М.: КСП+, 1997. – 720 с.

Кухтіна Г.В., студентка гр. М-ПВШ-11

(Державний ВНЗ "Національний гірничий університет", м. Дніпропетровськ, Україна)

ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Науково-педагогічна діяльність - це педагогічна діяльність у вищих навчальних закладах та закладах післядипломної освіти III-IV рівнів акредитації, пов'язана з науковою та науково-технічною діяльністю [1]. Перш ніж давати характеристику педагогічної діяльності, необхідно зупинитися на визначенні поняття "освіта" в його сучасному розумінні. Найбільш чітко і повно його значення сформульовано, на мій погляд, А.А. Вербицьким: «Освіта - створення, творення людиною образу світу в собі за допомогою покладання на себе у світ культури, формування систем відносин до природи, іншим людям, суспільству і самому собі ... Людина як би пропускає культурні цінності через свою свідомість, волю, почуття, пізнавальні можливості і за допомогою цього формується як творча індивідуальність. Вже сам факт появи такої індивідуальності означає не тільки спадкування культури, її споживання, а й розвиток».

У даному розумінні провідним стає принцип культуровідповідності, що відображає появу в суспільстві нових цінностей - саморозвитку, самоосвіти і самопроєктування особистості, що стали основою нової парадигми в педагогіці - особистісно орієнтованої освіти. Відповідно змінюється й уявлення про цілі освіти, коли засвоєння певного запасу знань, умінь і навичок не є самоціллю, а лише засобом розвитку особистості дитини, де розвиток розуміється як «розширення смислового поля» [4].

У сучасних умовах викладачу мало бути тільки «транслятором» соціокультурного досвіду, йому необхідно піднятися до рівня «фасилітатора», що полегшує дитині «створення і творення образу світу в собі» як тієї дійсності, в якій він зможе повністю реалізувати свої внутрішні можливості. Педагогічна діяльність являє собою виховання, навчання, взаємодію викладача та студентів, спрямована на створення умов для особистісного, інтелектуального розвитку, одночасно виступає як основа того ж самого саморозвитку та самовдосконалення.

Як і будь-який вид людської діяльності, педагогічна діяльність має характеристики цілеспрямованості, вмотивованості, предметності. Специфічною її характеристикою є продуктивність, за М. В. Кузьміної, що має п'ять рівнів прояву:

1. (Мінімальний) репродуктивний - педагог вміє переказати те, що знає сам (непродуктивний).

2. (Низький) адаптивний - педагог уміє пристосувати своє повідомлення до особливостей аудиторії (малопродуктивний).

3. (Середній) локально-моделюючий - педагог володіє стратегіями навчання студентів знань, навичок, умінь, з окремих розділів курсу (тобто формувати педагогічну мету, віддавати собі звіт в шуканому результаті і відбирати систему і послідовність включення студентів у навчально-пізнавальну діяльність) (середньопродуктивний).

4. (Високий) системно-моделюючий знання студентів - педагог володіє стратегіями формування шуканої системи знань, навичок, умінь студентів на лекціях, практичних заняттях в цілому (продуктивний).

5. (Вищий) системно-моделюючий діяльність і поведінку студентів педагог - володіє стратегіями перетворення свого предмета в засіб формування особистості студента, його потреб у самовихованні, самоосвіті, саморозвитку (високопродуктивний). [2]

Предметом науково-педагогічної діяльності є організація навчальної діяльності студентів, спрямованої на освоєння ними предметного соціокультурного досвіду як основи і умови розвитку. Продуктом педагогічної діяльності виступає сформований в сту-

дента індивідуального досвіду у всій сукупності аксіологічних, морально-етичних, емоційно-сміслових, предметних, оціночних складових. [3]

Науково-педагогічна діяльність викладача реалізується в певних педагогічних ситуаціях сукупністю різноманітних дій - перцептивних, комунікативних, предметно-перетворюючих, дослідних, контрольних (самоконтрольних), оцінювання (самооцінювання) і т.д. Сукупність їх визначає реалізацію тієї чи іншої психолого-педагогічної функції, представляючи структурну організацію педагогічної діяльності.

Реалізація функцій педагогічної діяльності в умовах нової парадигми освіти вимагає її наукового переосмислення та розробки нових принципів планування та організації цілісного навчально-виховного процесу на основі суб'єкт-суб'єктної взаємодії. У педагогічній психології нагромаджено досить великий досвід у галузі розробки теоретичних положень про особливості реалізації особистісно-орієнтованого підходу в педагогічній діяльності та психологічній практиці.

Результатом педагогічної діяльності як виконання основної її мети є розвиток студента: його особистісне, інтелектуальне вдосконалення, становлення його як особистості, як суб'єкта навчальної діяльності. Результат діагностується в зіставленні якостей студента на початку навчання і по його завершенню у всіх планах розвитку людини.

Перелік посилань

1. Верховна Рада України; Закон України «Про наукову і технічну діяльність» від 13.12.1991 № 1977-ХІІ
2. Есарева Д.Ю. Саморозвиток учителя в процесі підготовки до педагогічної діяльності: Автореф. дис. канд. пед. наук. М., 1996.
3. Курлян З.Н. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник, - К., 2006.
4. Скульський Р.П. Навчатися бути вчителем //Педагогічна творчість і майстерність: Хрестоматія / Укл. Н. В. Гузій. – К.: ІЗМН, 2000. – С. 86-98.

Макашов В.В., студент гр. ПВШм-12

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО МАЙБУТНЬОГО СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Актуальність проблеми формування образу професійного майбутнього визначається сучасними вимогами, що висуваються до студентів випускників. Свідома активність, високий ступінь самостійності, ініціативність, мобільність, конкурентоспроможність, і навіть адаптивність до нововведень та висока стійкість до стресу – ось властивості, які повинен мати сучасний педагог на ринку праці окрім глибоких знань з дисциплін, що ним викладаються.

У цілому перехід до соціально-економічних умов в нашій країні призвів до зміни традиційних форм професійної самореалізації. Розширення простору й багатогранність вільного професійного вибору - усе це ускладнює процес професійного самовизначення молоді. У результаті багато студентів роблять стихійний, часто неадекватний вибір професії, що призводить часом до кризових явищ, що з розвитком їхнього професійної кар'єри, надає негативний вплив протягом усього подальшого життя.

Такий стан справ, своєю чергою, завдає чималу економічну шкоду державі, яка витрачає величезні кошти на навчання молодих фахівців, які згодом не працюють в обраній сфері. У разі соціально-економічних змін, у суспільстві, особливої значимості набувають проблеми професіоналізації особистості.

Важливу роль у становленні фахівця грає фахова освіта.

Встановлено, що на етапі навчання у вузі відбуваються найважливіші зміни професійного становлення у структурі образу фахівця в конкретній сфері діяльності. Становлення професіонала можливе лише у результаті єдності: розвитку професіоналізму, за допомогою теорії та практики, яку дають у навчальному закладі, так і особистий розвиток, котрий повинен пробудитися під навчання. Проблема формування цілісного образу професійного майбутнього, включає крім поглядів на себе, як особистості, так і ставлення до себе як майбутнього професіоналу, яке визначає образ майбутнього професіоналізму в діяльності.

Вивчення теми образу професійного майбутнього перебуває на стику декількох наукових проблем, через що вона у тій чи іншій мірі порушувалась у межах різних досліджень, насамперед у роботах, присвячених процесу професійного становлення (вибору професії, професійного самовизначення) й фахового розвитку (ролі уявлень про професію у формуванні професійного майстерності) тощо. З проблематикою образу професії тісно торкаються одне одного дослідження, проведені задля вивчення професійної самосвідомості.

Для того, щоб тема формування образу професійного майбутнього не мала стихійного характеру, але набула цілеспрямованого, керованого процесу, важливо виділити і взяти до уваги суму усіх тих умов, які, очевидно, просто необхідні для правильного формування професійного майбутнього молодих фахівців, а нині студентів педагогів.

Нижче наведені перші рекомендації, які допоможуть формувати образ професійного майбутнього в молодих фахівцях.

По-перше, необхідно створення дійсного, такого що розвивається, професійно-педагогічного середовища у навчальних закладах, важливої умови професійного розвитку особи і формування образу майбутньої професії викладача у студентів вузів. Цьому сприяє сучасна організаційно-методична база, якісна організація навчально-виховного процесу, позитивні відносин між суб'єктами освітнього процесу, існуючі об'єктивні вимоги до викладача.

По-друге, необхідно виховання готовності серед студентів до особистісно-професійного розвитку, внутрішня готовність студентів та система педагогічних заходів з розвитку професійного самовдосконалення.

По-третє, необхідно забезпечити активне включення близького соціального оточення у процесі особистісного професійного розвитку студентів.

По-четверте, необхідна діагностика, постійна оцінка індивідуальної динаміки особистісного професійного розвитку молодшої людини.

Далі, по-п'яте, необхідно забезпечити гуманітаризацію навчальної професійної підготовки студентів викладачів, використання освітніх програм, сприяють широкому застосуванню індивідуального підходу.

По-шосте необхідно систематичне включення молодих фахівців, як і у колективні форми учбово-трудова взаємодії, так і до продуктивної діяльності на учбових кафедрах, що дозволятимуть організувати співробітництво, спілкування, ця взаємодопомога сприятиме розвитку громадської спрямованості, мотиваційної готовності до праці педагога, пізнавальної активності й виховання творчого мислення молодих фахівців. До того ж необхідно формування загально трудових умінь, що є основою саморегуляції, високої культури трудової діяльності й професійно важливих якостей особистості викладача.

Слід також надати студентам максимально можливої самостійності для прояву активності, ініціативи, зробити організацію реальної участі у цілісному процесі навчання, надати змогу практикуватися бути викладачем. Більше часу приділяти практиці роботи з групою студентів, надавати змогу відчувати себе викладачем.

Усе вище перелічене, повною мірою сприяє розвитку образу професійного майбутнього молодих фахівців.

Тож, на мою думку, становлення у студентів такого мобілізуючого образу професійного майбутнього відносно обраної професії, задає принципово іншу орієнтацію їх навчальної діяльності.

Тому, розробка педагогічної технології, яка б забезпечувала формування образу професії в контексті модулювання професійної діяльності, має визначальну роль у створенні студентами фундаменту своєї подальшої діяльності як майбутніх викладачів

Список використаних джерел

1. Амирова, Л. А. Подготовка старшеклассников к выбору профессии в условиях современных социально-экономических отношений (аксиологический подход) Текст. : автореф. дис. . канд. пед. наук. /Л.А. Амирова -Уфа, 1997.-18 с.
2. Бондар В. Стратегія і тактика підготовки вчителя для реалізації завдань Болонського процесу (З досвіду роботи кафедр педагогіки вищих навчальних закладів України) / В. Бондар, І. Шапошнікова // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9. – № 3–4. – С. 24–26.
3. Батышев, С. Я. Методология прогнозирования профессионального образования Текст. / С. Я. Батышев // Профтехобразование России. Итоги XX века и прогнозы. — 2 т. / Под науч. ред. И.П. Смирнова. — М., 1999. — Т. 1.-С. 391-401.
4. Ващик Т. І. Моделювання у навчально-виховному процесі вищої педагогічної школи [Електронний ресурс] / Т. І. Ващик // Режим доступу до журн. : <http://www.agronmc.com.ua/nmcprop/novteh41.html>.
5. Горбунова О. В. Самоотношение как показатель субъективной включенности студентов в профессионально-образовательную деятельность / О. В. Горбунова, Л. В. Филиппова // Мир психологии. – 2005. – № 3. – С.67–73.
6. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навчальний посібник. - К.: "ЕксОб", 2001. - 304 с.

Малишкіна О. студентка гр. ФЛ-10

(Державний ВНЗ "Національний гірничий університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

МЕТОДИКА НАПИСАННЯ НАУКОВОЇ СТАТТІ

Науково-дослідна та інноваційна робота студентів є найважливішим аспектом формування особистості майбутнього вченого та фахівця високої кваліфікації, слугує потужним засобом селективного відбору кадрів для підготовки молодих учених, збереження і відновлення наукових шкіл.

Науково-дослідна робота студентів є однією з найважливіших форм навчального процесу. Написання рефератів, курсових, дипломних робіт неможливе без проведення певних, навіть найпростіших досліджень. Таким чином, студент розвиває такі важливі для майбутнього дослідника якості, як творче мислення, відповідальність та вміння відстоювати власну точку зору.

При виборі напрямку науково-дослідницької роботи, по-перше, треба врахувати, що пошуково-дослідницька тема повинна бути:

- а) актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору;
- б) посиленою для виконання;
- в) перспективною для подальшого продовження роботи в цьому напрямку;
- г) достатньо забезпеченою відповідним первинним матеріалом;
- д) безумовно, цікавою для дослідника, що стимулює пошукову ініціативу.

Намітьте план та етапи основних заходів подальшої роботи над темою. Для їх реалізації передбачте:

- обґрунтування теми, вибір об'єкта і визначення мети дослідження;
- добір і аналіз наукової літератури з обраної теми, розробка гіпотези;
- складання плану та структури роботи, розробка програми і методики дослідження;
- створення своєї картотеки, проведення науково-дослідницького експерименту в лабораторіях, пошукових експедиціях, партіях тощо;
- по можливості створення своєї експериментальної бази;
- використання інформації міжнародної мережі INTERNET та ін.;
- проведення дослідження і узагальнення його результатів, висновки;
- оформлення пошуково-дослідницької роботи;
- рецензування роботи, захист одержаних результатів.

Написання наукової статті вимагає передусім чіткого уявлення про рівень розробки досліджуваної теми в науці. Ось тому потрібно ознайомитись із основною літературою, що стосується обраної теми статті. Пошуку літератури допоможе систематичний та алфавітний збірники, а також різноманітні бібліографічні покажчики.

Посилює достовірність одержаних результатів комбіноване використання джерел різних типів, але дуже важливо, щоб ці джерела точно відповідали поставленим завданням і співвідносились із темою наукової роботи.

Кожний дослідник прагне довести результати своєї праці до читача. Підготовка публікації – процес індивідуальний. Одні вважають за необхідне лише коротко описати хід дослідження і детально викласти кінцеві результати. Інші дослідники поступово вводять читача у свою творчу лабораторію, висвітлюють етап за етапом, докладно розкривають методи своєї роботи. Висвітлюючи весь дослідницький процес від творчого задуму до заключного його етапу, підбиваючи підсумки, формулюючи висновки і рекомендації, учений розкриває складність творчих пошуків.

Суттєвою допомогою в підготовці публікації стане володіння дослідником певною сумою методичних прийомів викладу наукового матеріалу.

Використовують такі методичні прийоми викладу наукового матеріалу:

1) послідовний; 2) цілісний (з наступною обробкою кожної частини, розділу); 3) вибірковий (частини, розділи пишуться окремо за будь-якою послідовністю). Залежно від способу викладу різним буде темп і кінцевий висновок.

Послідовний виклад матеріалу логічно зумовлює схему підготовки публікації: формулювання задуму і складання попереднього плану; відбір і підготовку матеріалів; групування матеріалів; редагування рукопису. Перевага цього способу полягає в тому, що виклад інформації здійснюється в логічній послідовності, що виключає повтори та пропуски. Його недоліком є нераціональне використання часу. Поки автор не закінчив повністю черговий розділ, він не може перейти до наступного.

Цілісний спосіб – це написання всієї праці в чорновому варіанті, а потім обробка її в частинах і деталях, внесення доповнень і виправлень. Його перевага полягає в тому, що майже вдвічі економиться час при підготовці білового варіанта рукопису. Разом з тим є небезпека порушення послідовності викладу матеріалу.

У процесі написання наукової праці умовно виділяють такі етапи: формулювання задуму і складання попереднього плану; відбір і підготовка матеріалів; групування матеріалів; опрацювання рукопису.

Формулювання задуму здійснюється на першому етапі. Слід чітко визначити мету даної роботи; на яке коло читачів вона розрахована; які матеріали в ній подавати; яка повнота і ґрунтовність викладу передбачається.

На етапі формулювання задуму бажано скласти попередній план роботи. Інколи необхідно скласти план-проспект, який вимагає видавництва разом із замовленням на видання. План-проспект відбиває задум праці і відтворює структуру майбутньої публікації.

Відбір і підготовка матеріалів пов'язані з ретельним добром вихідного матеріалу: скорочення до бажаного обсягу, доповнення необхідною інформацією, об'єднання розрізнених даних, уточнення таблиць, схем, графіків. Підготовка матеріалів може здійснюватися з будь-якою послідовністю, окремими частинами, без ретельного стилістичного відпрацювання.

Гранично полегшує цей процес персональний комп'ютер. Набраний у текстовому редакторі твір можна необхідним чином структурувати. З'являється можливість побачити кожну з частин роботи і всю в цілому; простежити розвиток основних положень; домогтися правильної послідовності викладу; визначити, які частини роботи потребують доповнення або скорочення.

Шліфування тексту рукопису починається з оцінки його змісту і структури. Перевіряється і критично оцінюється кожний висновок, кожна формула, таблиця, кожне речення, окреме слово.

Наступний етап роботи над рукописом – перевірка правильності його оформлення. Це стосується рубрикації посилань на літературні джерела, цитування, написання чисел, знаків, фізичних і математичних величин, формул, побудови таблиць, підготовки ілюстративного матеріалу, створення бібліографічного опису, бібліографічних покажчиків.

Заключний етап – це літературна правка. Її складність залежить від мовностильової культури автора. Одночасно з літературною правкою автор вирішує, як розмістити текст і які потрібні в ньому виділення.

Перелік посилань

1. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. – К.: Видавничий дім “Слово”, 2010.
2. Семенов О. М. Культура наукової української мови // Наукова стаття як самостійний науковий твір. – К., 2010.

Медведовська Т.П., к.пед.н., заступник директора Міжгалузевого інституту безперервної освіти

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ГУМАНІТАРНА СКЛАДОВА ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Актуальність і необхідність звернення до даної проблематики обумовлена тим, що визначальною рисою розвитку сучасної цивілізації, принципово важливою її парадигмою є постійно зростання місця і ролі фундаментальних, прикладних, технологічних, інформаційних та особливо соціогуманітарних знань у різних сферах діяльності людини.

З урахуванням тієї обставини, що особистість є однією з реальних конкурентоспроможних ланок у цивілізаційному поступі сучасної України, то саме інтелект українських громадян, їх розум, освіченість європейського зразка можуть стати стратегічним курсом, який здатний забезпечити трансформацію українського суспільства на справді демократичних і гуманістичних засадах [1; 6; 7].

З точки зору інноваційної педагогіки, новою якістю сучасної української освіти має бути належна якість не лише у навчанні, а й виховання, ступінь розвиненості особистості людини, яка навчається, її підготовленість до продовження навчання, самостійного життя. Суспільству майбутнього потрібні люди з актуальними знаннями, гнучкістю і критичністю мислення, творчою ініціативою, високим адаптаційним потенціалом [2; 3].

Згідно з основоположними принципами та ідеями Болонської декларації, гуманітарні знання повинні бути вільними від застарілих міфів. Динамізм та суперечливий характер розвитку українського суспільства, актуальні проблеми формування активної, творчої особистості, забезпечення виконання нею соціально необхідних завдань в сучасних умовах вимагають також, радикальних змін у структурі, якості та змісті гуманізації освіти [3; 5; 6]. Одним з принципів реалізації Державної Національної програми «Освіта»: Україна – ХХІ століття» є гуманізація освіти, що полягає в утвердженні людини як найвищої цінності, у найповнішому розкритті її здібностей та задоволенні різноманітних освітніх потреб [4].

Одна з важливіших складових парадигми освіти – випереджаюча функція розвитку системи освіти в сучасному суспільстві. На місце старих підходів мають прийти нові, що ґрунтуються на принципах демократії, гуманізації, гуманітаризації, безперервності навчального процесу і гармонійному поєднанні досягнень національної науки та світових досягнень.

Нові підходи до освіти викликають до життя нові методи викладання дисциплін: модульно-рейтингові системи; інтегративні курси; поліваріантність навчальних програм; альтернативність навчальних курсів і дисциплін; розробка і впровадження авторських спеціальних курсів.

До найбільш значимих та фундаментальних підходів концептуалізації освіти слід віднести розгляд проблем нових підходів до визначення сутності людини та гуманітарної системи освіти, соціокультурної переорієнтації системи освіти у контексті нових підходів до розгляду взаємовідношень людини і суспільства, глобально-екологічного виміру взаємовідносин між людиною та природою [2; 6; 7].

На наш погляд, гуманітарною складовою вищої освіти, безумовно є викладення гуманітарних дисциплін у технічних закладах. Тому проблема підготовки сучасних інженерних кадрів лежить не в виключно технічній, а в психолого-педагогічній сфері.

Система вищої професійної освіти повинна, перш з все, забезпечувати розвиток особистості, а вже особистість стає носієм інженерних. Безумовно випускник вищого навчального закладу має бути різнобічно освіченим, оскільки нульові знання в інших областях, крім його фахової, не дозволять йому стати сучасним професіоналом, досягнути успіху в певному виді діяльності.

Перелік посилань

1. Амеліна, С. Культура діалогу у вищих навчальних закладах освіти [Текст] / С. Амеліна // Традиції і інновації викладання гуманітарних дисциплін у вищій школі – Міжвуз зб. науков. праць. – Дніпропетровськ: НГУ, 2004. – С. 6-7.
2. Вакарчук, І. Освіта – стратегічний резерв розвитку країни [Текст] / І. Вакарчук // Урядовий кур'єр. – 2008. – № 55. – С. 3-8.
3. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник [Текст] / За ред. В. Кременя. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2004. – 384 с.
4. Державна національна програма «Освіта»: Україна ХХІ століття [Текст] – К.: Райдуга, 1994. – 61 с.
5. Згуровський, М. Болонський процес: шляхом європейської інтеграції [Текст] / М. Згуровський // Дзеркало тижня. – 2003. – № 40. – С. 5-9.
6. Зязюн, І. Гуманістична парадигма в освіті [Текст] / І. Зязюн // Вища освіта в Україні: реалії, тенденції і перспективи розвитку: Матеріали міжнар. наук. - практ. конф. (17 – 18 квіт. 1996 р.) – К., 1996. – Ч.1. – С. 8 -12.
7. Зязюн, І. Гуманістична стратегія теорії та практики навчального процесу [Текст] / І. Зязюн // Рідна школа. – 2000. – № 8. – С. 8-13.

Мошкарьова І.О. студентка гр. ПВШ-12

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРОЕКТИВНІ МЕТОДИКИ ЯК МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ

У зв'язку із зростаючою потребою у прикладних психологічних дослідженнях особистості проєктивні методики почали широко використовуватися в багатьох галузях.

Проєктивні методи дослідження особистості - одна з найбільш складних і суперечливих сфер психологічної діагностики. Це стосується практично всіх аспектів: конструювання проєктивних тестів, їх адаптації, апробації і застосування, навчання кваліфікованих фахівців для роботи з ними, тощо.

Не можна обійти увагою таку особливість проєктивних тестів як невизначеність інструкції для піддослідного; невизначеність, яка виражається в тому, що він, як правило, не уявляє собі, яким чином інтерпретуватимуться його відповіді; не випадково А. Анастасі вельми точно називає проєктивні тести методиками "замаскованого тестування"

Існує декілька видів проєктивних методик: конститутивні, конструктивні, інтерпретаційні, катартичні, експресивні, імпресивні, адитивні, семантичні.

Конститутивні проєктивні методики передбачають оформлення стимулів і надання їм певного значення. До конститутивних методик належать: "Словесний тест асоціації" (стимул-слово - асоціація-слово) (Ф. Гальтон, 1879); "Тест Роршаха" - проєктування особистості через бачення образів у нечітких чорнильних плямах (Г. Роршах, 1921); "Тест ранжування картин" - розташування картинок у певній послідовності і складання розповіді (С. Томкінсон, 1957); тест "Словник" - дослідження індивідуального тезауруса і світогляду.

Конструктивні проєктивні методики спрямовані на створення з оформлених деталей осмисленого цілого, ними є: "Тест Світу" (М. Ловенфельд, 1939); "Q-класифікація" - дослідження уявлень про власне Я і оточуючих людей - сортування карток із рисами за близькістю до рис оцінюваного обличчя (В. Стефансон, 1953). [2].

Інтерпретаційні проєктивні методики. Досліджуваним пропонують прокоментувати будь-яку подію або ситуацію. До таких методик належать: "Тест тематичної аперцепції" - "Тест (техніка) об'єктних відношень" (Філіпсон, 1955); ТАТ(Х. Морган, Г.-А. Мюррей, 1935); тест "Склади картину-історію" - MAPS(Е. Шнейдман, 1947); "Тест на інтуїцію" (Е. Френч, 1955); "Символічний тест аранжування" (Т. Кан, 1955); "Методика керованої проєкції" - дослідження особливостей самоставлення (В. Столін, 1982). [2].

Катартичні проєктивні методики передбачають здійснення ігрової діяльності в організованих умовах. Тест "Неіснуюча тварина" (М. Друкаревич), у якому пропонується намалювати невідоме людям звірятко, дає змогу оцінити особистість досліджуваного.

Експресивні проєктивні методики. Досліджуваним пропонують створити малюнки на вільну або задану тему: "Малюнок сім'ї" (В. Вулф, 1947); тест "Дім - Дерево - Людина" (Дж. Бак, 1948); "Малюнок людини" (Ф. Гудінаф, 1926; модифікація Д. Харріса в 1963); "Тест-мозаїка Ловенфельда" (М. Ловенфельд, 1930); тест "Неіснуюча тварина".

Ґрунтуються ці методики на виявленні переваги одних стимулів над іншими. До таких методик зараховують "Тест Сонді" і "Тест вибору кольору Люшера" (М. Люшер, 1948).

Адитивні проєктивні методики. Предбачають процес завершення речення, розповіді, історії або ситуації, наприклад: "Методика малюнкових фрустрацій Розенцвейга" - Тест

R-F (С. Розенцвейг, 1942); "Інсайт-тест" (Е. Саржент, 1944); "Тест атитюдів дітей" (Д. Каган, Д. Лемкін, 1960); тест "Завершення речення" (Г. Еббінгауз, 1897; А. Пейн, 1928); "Системний тест сім'ї" - FAST (Т. Герінг, І. Вілер, 1986) "Формалізований тест фрустрацій" - ФТФ(І. Носе, 1994).

Семантичні проєктивні методики виявляють емоційне ставлення людини до досліджуваного об'єкта як вираз особистісного значення. До цієї групи належать: "Семантичний диференціал" - СД (Ч. Осгуд, 1952-57); "Техніка репертуарних решіток Келлі" (Г. Келлі, 1955); "Метод семантичного радикала" (А. Лурія, О. Виноградова, 1959); "Невербальний семантичний диференціал" (Ч. Осгуд, 1962); "Окремі семантичні диференціали" (Дж. Керрол; М. Уїш, 1969). [1, с. 302].

Резюмуючи, необхідно відзначити такі основні ознаки проєктивних методик:

- 1) невизначеність, неоднозначність використовуваних стимулів;
- 2) відсутність обмежень у виборі відповіді;
- 3) відсутність оцінки відповідей як правильних і неправильних.

Отже, проєктивна методика - це прийом або набір процедур, розроблений для того, щоб отримати інформацію про особу людини, надаючи йому можливість реагувати будь-яким способом. Таким чином, тест є проєктивним, якщо, за визначенням, він заснований на механізмі проєкції безвідносно того її вигляду, який покладений в основу інтерпретації результатів, стимульна ситуація неоднозначна для досліджуваного і, крім того, його відповіді настільки вільні, наскільки це можливо.

Література:

1. Анастази А., Урбина С. Психологическое тестирование. [Текст] / А. Анастази, С. Урбина. – СПб.: Питер, 2007. – 688 с.
2. Мельников В.М., Ямпольский Л.Т. Введение в экспериментальную психологию личности. [Текст] / В.М. Мельников, Л.Т. Ямпольский. – М.: Просвещение, 1985. – 319 с.

Нестерова О.Ю., ст. викладач

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ПРОБЛЕМА ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Дослідження сучасної педагогічної теоретичної бази професійної освіти дозволяє визначити методологічні засади розвитку інформаційної культури майбутніх перекладачів, особливості професійної підготовки перекладачів в умовах вищої освіти, проблеми розвитку інформаційної культури фахівця в країнах далекого і близького зарубіжжя.

На підставі окреслених законодавством України пріоритетів розвитку держави і суспільства визначено ключові аспекти державної політики, зокрема освітньої. У зв'язку з цим визначено такі типи нормативно-правових актів: 1) нормативно-правові документи, що визначають загальні принципи інформаційної політики в Україні; 2) нормативно-правові документи, що конкретизують шляхи розбудови інформаційного суспільства у пріоритетних галузях; 3) нормативно-правові документи, що визначають вирішення завдань із забезпечення вимог до інформаційної діяльності окремих установ; 4) нормативно-правові документи, які регулюють діяльність засобів масової комунікації. Зазначені нормативно-правові акти галузі освіти визначають завдання формування основ інформаційної культури в умовах середньої ланки освіти, у системі вищої освіти актуальною стає проблема розвитку інформаційної культури фахівців різних галузей.

На підставі вивчення теоретичної бази сучасної системи освіти та нормативно-правових документів, які регулюють засади розвитку українського суспільства, констатується, що на сучасному етапі в Україні відсутнє обґрунтування шляхів розв'язання проблеми розвитку інформаційної культури особистості та фахівця з перекладу для системи вищої освіти, яке, відповідно до актуальних концепцій освіти, має базуватися на системно-структурному, аксіологічному, компетентному, гуманістичному та особистісному підходах. Актуальним є питання вибору орієнтирів у процесі пошуку визначення інформаційної культури, які б охоплювали багатовимірну структуру досліджуваного поняття „інформаційна культура” та давало змогу побудувати практичну модель інформаційної культури фахівця загалом та фахівця відповідної галузі економічної діяльності.

У дослідженнях зарубіжних науковців розвиток інформаційної культури визнається провідним для існування людини в сучасному інформаційному суспільстві та забезпечення реалізації концепції освіти протягом життя. Важливим аспектом наукового осмислення цієї проблематики є визначення стандартів інформаційної грамотності, що є компонентом інформаційної культури. Фахівець із вищою освітою. Зокрема фахівець у галузі перекладу, має бути підготованим до виконання професійних обов'язків, які потребують залучення значного обсягу інформаційних ресурсів. Одним із провідних завдань наукових пошуків залишається проблема формування у майбутнього фахівця-перекладача готовності до роботи за фахом і виконання професійних функцій, число і складність яких в умовах стрімкої інформатизації українського суспільства та набуття останнім форми інформаційного постійно зростає. Можливість використати під час виконання роботи технічні засоби перекладу створює умови для сучасного перекладача значно підвищити ефективність своєї праці та приділити увагу підвищенню власної кваліфікації та розширенню свого світогляду, бо на даному етапі рівень вимог до електронних систем перекладу досить високий і перелік функцій, що можуть виконуватися ними, останнім часом значно розширився. Тому процес підготовки майбутнього перекладача має враховувати інформаційну складову розвитку умінь і навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності і виконання таких професійних функцій, як по-

середництво, систематизація, інтерпретація, оформлення, корекція, консультування, навчання та управління.

В умовах сучасних навчальних закладів підготовка студентів-перекладачів включає вивчення нормативних дисциплін та дисциплін за вибором, що створює умови для розвитку особистісного підходу до навчання та виконання професійних обов'язків для кожного студента. Постає питання організації роботи студентів з використанням інформаційних технологій протягом усього періоду навчання і відповідно під час опанування як нормативних дисциплін, так і дисциплін за вибором. Враховуючи методологічні основи дослідження проблеми та особливості підготовки фахівців з перекладу, інформаційна культура перекладача визначається як інтегрована характеристика особистості фахівця у галузі перекладу, що включає інформаційні компетенції та інформаційні цінності, і обумовлює ефективність роботи з різноманітними інформаційними ресурсами.

Перекладач, що прагне бути конкурентноспроможним на сучасному ринку праці, постає перед необхідністю відповідати вимогам часу, постійно слідкуючи за появою нових технологій та упроваджуючи їх у свій робочий процес. Важливим аспектом є виховання у студентів-перекладачів прагнення та готовності до неперервного поповнення системи знань і вмінь, отриманих під час навчання у вищому навчальному закладі.

Проведені дослідження теоретичної бази проблеми розвитку інформаційної культури майбутніх перекладачів в умовах вищого технічного навчального закладу обумовлюють необхідність розробки та обґрунтування теоретичної моделі розвитку інформаційної культури майбутнього перекладача, для чого необхідно визначити сучасний стан проблеми розвитку інформаційної культури у підготовці майбутнього перекладача для професійної діяльності, мету, завдання, критерії та показники рівня розвитку інформаційної культури студентів-перекладачів, організаційні форми, методи та засоби розвитку інформаційної культури студентів-перекладачів.

Нестерова О.Ю., ст. викладач, Лебідь Є.А. студентка гр. ФЛ-09

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ЛІНГВОДИДАКТИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧА ПРОБЛЕМА

Через зростання обсягу науково-технічних знань у наші дні більшість нових слів, які з'являються в сучасних мовах становить спеціальна лексика. У цьому зв'язку вивчення галузі спеціальної лексики (термінології) стає все більш важливим для розвитку мови, а також для полегшення взаєморозуміння між фахівцями в різних галузях науки і техніки. При цьому необхідно згадати про значення дослідження термінологічних проблем для перекладачів спеціальної літератури, яким, як і фахівцям, необхідні уніфіковані і стандартизовані термінологічні довідники, словники для адекватного перекладу спеціальної лексики.

Тривалий час поняття «термінологія» розумілося як сукупність термінів, що відображають певну галузь знань або діяльності, і одночасно як наука, що займається дослідженням термінологічних одиниць. Завдяки працям В.П. Петушкова, В.М. Лейчик, Б.Н. Головіна та С.В. Гриньова в науковий обіг введено термін «термінознавство», під яким розуміється дисципліна, що склалася на межі лінгвістики, логіки та семіотики, об'єктом вивчення якої є терміни та терміносистеми.

Лінгводидактична терміносистема склалася порівняно недавно, тому і не була вивчена настільки ж ретельно як суміжні з нею педагогічна або психологічна терміносистеми. Однак, значимість такого вивчення зростає з кожним роком у зв'язку з розширенням міжнародних контактів у сфері освіти в цілому та лінгводидактики зокрема.

Лінгводидактичний термін як одиниця спеціального знання є особливою формою мовного знака і підпорядковується лінгвістичним і логічним законам. Лінгводидактичні терміни вступають у системні відносини один з одним і з термінами інших предметних галузей. Лінгводидактичні терміни утворюють особливу спільність лексичних одиниць, що взаємодіють один з одним усередині даної спільності, і з іншими семантико-семіотичними утвореннями поза даної спільності, формуючи лінгводидактичну терміносистему.

У словнику методичних термінів підкреслюється, що «... в методиці викладання мов, яка є приватною дидактикою відносно до педагогічної науки, гостро відчувається відсутність єдиних загальноприйнятих підходів як до відбору найважливіших понять, так і до їх визначення» [1, 32].

В останні роки вивчення лінгводидактичної термінології в науковій літературі здійснюється за наступними напрямками:

- аналіз структури і функцій понятійно-термінологічного апарату лінгводидактичної науки (В.І. Гінецинський, А.Ф. Закірова, В.М. Полонський, Т.А. Старшинова, Б.Т. Лихачов, А.Я. Найн, Г.Н. Штінова, Г.Г. Хайруллін);
- аналіз термінології у галузях лінгводидактичного знання: загальної педагогіки (І.М. Пулат), дидактики (Г.А. Бордовський, Є.В. Востокова, Б.С. Гершунський, В.І. Гінецинський, С.В.Єремїна, В. В. Краєвський, В.А. Возників та ін), теорії виховання (В.С. Безрукова, В.І.Гінецинський, І.Б. Першуткін);
- розробка проблеми однозначності термінів у лінгводидактичному дослідженні (В.В.Краевский, Н.Л. Коршунова);
- дослідження понятійного апарату етнопедагогіки (З.О. Кекеєва, Е.Л. Христовий);
- аналіз лексики педагогічної науки з лінгвістичних позицій (Р.М. Тагієва, В.О. Тен)

Лінгводидактична класифікація - це, перш за все, предметно-тематична класифікація [2, 18-32]. Вона відображає єдину систему галузей лінгводидактичного знання і характеризується наявністю чотирьох груп:

1. Загальнолінгводидактичні поняття і терміни. Цей тематичний ряд включає в себе позначення основних понять з лінгводидактики, її принципів, закономірностей, термінів лінгводидактичної типології, назви напрямів і течій у лінгводидактичній науці, найменування навчально-виховних інститутів суспільства, учасників навчально-виховного процесу, позначення науково-лінгводидактичних методів дослідження.

2. Поняття і терміни теорії виховання, які відображають сутність, структуру і розвиток процесу виховання; засоби, методи, прийоми та організаційні форми здійснення виховного процесу.

3. Поняття і терміни дидактики, які відображають сутність, структуру і розвиток процесу навчання; методи, засоби та організаційні форми здійснення процесу навчання; дидактичну номенклатуру.

4. Шкільні поняття і терміни, які відображають основи вітчизняної системи освіти і належать до внутрішнього розпорядку шкільного життя.

Лінгводидактична терміносистема підпорядковується універсальним вимогам, які застосовуються до будь-якої системи взагалі й до терміносистеми зокрема. Адекватність перекладу спеціального лінгводидактичного тексту безпосередньо залежить від перекладу складових його термінів.

Найбільш оптимальними та адекватними способами перекладу лінгводидактичних термінів є виявлення в мові перекладу еквівалента для терміна мови оригіналу, а також семантична конвергенція.

Перелік посилань

1. Азимов Э.Г., Щукин А.Н. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам) / Э.Г. Азимов, А.Н. Щукин. - М.: ИКАР, 2009. – 448 с.
2. Лихачев Б.Т. Педагогика: Курс лекций / Б.Т. Лихачев - М.: Прометей, 1993. - 520 с.

Нестерова О.Ю., ст. викладач, Товстоног Т.І., ст. гр. ФЛ-10-1

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ОСОБЕННОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ ГРАММАТИЧЕСКИХ ТРАНСФОРМАЦИЙ

Существует множество различных точек зрения, однако большинство лингвистов разделяют мнение, что все переводческие трансформации делятся на лексические, грамматические и смешанные (или комплексные).

Рассмотрим классификации переводческих трансформаций, предлагаемые различными учеными.

А.М.Фитерман и Т.Р.Левицкая выделяют три типа переводческих трансформаций:

1. *Грамматические трансформации.*

2. *Стилистические трансформации.*

3. *Лексические трансформации.*

Следующий ученый, А.Д.Швейцер, предлагает делить трансформации на четыре группы:

1. *Трансформации на компонентном уровне* семантической валентности подразумевают применение различного рода замен. Например, замена морфологических средств лексическими, другими морфологическими, синтаксическими или фразеологическими и прочие.

2. *Трансформации на уровне прагматическом* заключаются в следующих приемах: переводческие компенсации, замена тех или иных стилистических средств другими, замена аллюзий (реалий) на аналогичные, а также интерпретирующий, поясняющий перевод и переводческие компенсации.

3. *Трансформации, осуществляющиеся на референциальном уровне*, – это конкретизация (или гипонимическая трансформация), генерализация (гиперонимическая трансформация), замена реалий (интергипонимическая трансформация), а также перевод с помощью реметафоризации (синекдохическая трансформация), метонимической трансформации, реметафоризации (замены одной метафоры другой), деметафоризации (замены метафоры ее антиподом - неметафорой).

4. *Трансформации на уровне стилистическом* – компрессия и расширение. Под компрессией подразумевается эллипсис, семантическое стяжение, опущение избыточных элементов и лексическое свертывание.

Я.И.Рецкер, напротив, называет лишь два типа трансформаций. Этот лингвист говорит о таких приемах их воплощения, как:

1. *Грамматические трансформации* в виде замены частей речи или членов предложения.

2. *Лексические трансформации*, которые заключаются в конкретизации, генерализации, дифференциации значений, антонимическом переводе, компенсации потерь, возникающих в процессе перевода, а также в смысловом развитии и целостном преобразовании [12, 109].

3. Анализ названных лингвистических взглядов позволяет сделать такой вывод: каждый из названных ученых (как практиков, так и теоретиков) имеет свою точку зрения по вопросу трансформаций. Например, три вида усматривают А.М.Фитерман и Т.Р.Левицкая – стилистические, грамматические, лексические трансформации. Лингвист А.Д.Швейцер ведет разговор не о видах, но об уровнях, позволяющих воспользоваться приемами трансформации. При этом он считает, что на стилистическом уровне могут иметь место как грамматические, так и лексические трансформации. То есть на одном уровне могут иметь место разные виды трансформаций.

Панченко А.О., студентка гр. ФЛ-10-2

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ФЕНОМЕН АГРЕССИИ КАК НЕОТЪЕМЛЕМАЯ ЧАСТЬ ЧЕЛОВЕЧЕСКОЙ ПРИРОДЫ

На сегодняшний день невозможно представить себе ни одно СМИ, которое не упоминало бы об актах агрессии или насилия. Например, только по Украине за год насчитывается 4,5 тысячи умышленных убийств, около 7 тысяч случаев нанесения телесных повреждений, более 5 тысяч разбоев и 3 тысячи случаев вымогательства. Не исключено, что может возникнуть мысль о том, что именно на современном этапе исторического развития «темная сторона» человеческой природы вышла из-под контроля, но упоминания о проявлении насилия в прошлом говорят о том, что жестокость и агрессия царят в мире испокон веков. Что касательно современности, то, даже просто оглянувшись вокруг на улице, мы замечаем множество проявлений этого феномена: водитель сигнализирует невнимательному пешеходу, молодая девушка шикает на своего ребенка, который капризничает у всех на виду, группка парней курит в сторонке, окидывая прохожих презрительным взглядом. Казалось бы, ничего необычного, но даже такие, невинные на первый взгляд, действия являются одной из форм агрессии. Злость, раздражение, желание выплеснуть накопившиеся эмоции на «первого, кто под руку подвернулся» сопровождают нас всю нашу жизнь.

В свете данных фактов нельзя не признать, что насилие и конфликты входят в число самых серьезных проблем, которые предстают перед человечеством на сегодняшний день. Невольно начинаешь задаваться вопросом, почему возникает агрессия и как взять ее под контроль. В прошлом столетии данная проблема стала предметом систематического научного исследования, но, по сути, изучение ее порождает больше вопросов, чем ответов.

Среди многочисленных теорий, которые объясняют причины агрессивного поведения в первую очередь стоит отметить: 1) фрейдизм и неофрейдизм; 2) теорию фрустрации; 3) нейрофизиологическую концепцию; 4) теорию психологического и социального отчуждения.

Первая, связанная с именем З.Фрейда, стала началом изучения психологических механизмов агрессивности человека. Структуру личности, по Фрейду, формируют 3 начала: *Эго*, *Ид*, *Супер-Эго*. *Ид* – полученные при рождении инстинкты, потребности и желания. Они иррациональны, аморальны и жаждут удовлетворения. *Эго* – это самосознание индивида, рациональный фрагмент психики. Именно *Эго* стремится к подавлению иррациональных агрессивных импульсов *Ид*. *Супер-Эго*, это так называемая «совесть» индивида, принятие социально-этических и эстетических представлений, установок и запретов. Этот фрагмент личности как бы следит за поведением *Эго*, наказывая его за проступки *Ид* терзаниями совести. В результате возникает внутренний конфликт, который может привести к психическому разладу - неврозу. В более поздних работах Фрейд поясняет человеческие страсти двумя фундаментальными стремлениями: стремлением к жизни (*эрос*) и стремлением к смерти (*танатос*). Последнее и подталкивает к агрессии.

Последователи Фрейда создали разные модификации теорий, объединив их под одним названием – психоаналитической теории агрессивности. Так, ученик Фрейда, Эрих Фромм, в своих трудах различал два агрессии:

- 1) доброкачественную (защитную);
- 2) злокачественную.

Первая заложена в человеке как условие выживания, то есть инстинкт самосохранения. Вторая, это жестокость присущая только человеку, обусловленная экзистенциальными потребностями в любви, свободе, праве собственности и желании обладать определенной властью.

Близки этим теориям и более поздние, которые сопоставляют агрессивность человека с агрессией животных и обуславливают ее биологическими причинами.

Одной из самых распространенных теорий, является теория отчуждения. Социальное отчуждение личности – результат социальной дезорганизации общества, которое в итоге превращает население городов в толпу одиночек. Отчуждение рассматривается как крайняя форма потери связи с близкими людьми и обществом, так называемой аномии.

Самой популярной в наше время является теория фрустрации. Суть ее состоит в том, что любые преграды на пути к желаемому побуждают к агрессии. Агрессия здесь же рассматривается не только как факт прямого насилия, возможны и альтернативные реакции.

Физиологически факт агрессии можно пояснить деятельностью лимбической системы, которая отвечает за формирование мотиваций, эмоций и поведения человека. Рассмотрев малую толику из многочисленных теорий и мнений о самом факте агрессии, я задаюсь вопросом, а только в этом ли кроется истина? Либо же есть иные причины, побуждения, потребности в проявлении этого феномена? Гоббс, например, утверждал, что все люди эгоистичны и жестоки, а факт агрессии заложен в подсознании. К. Лоренц - что агрессия – это унаследованная спонтанная готовность бороться за выживание. Множество теорий, множество взглядов. С одной стороны, верно, то, что агрессию провоцируют какие-то раздражители, с другой – порой возникает немотивированная злоба в сторону определенного предмета, человека или явления. Ясно только то, что агрессия сопровождает нас всегда, являясь неотъемлемой частью нашей природы. Вокруг данной темы всегда будут вестись споры.

Попова В.А. студентка гр. ЕОг-10-1

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

САМОВНУШЕНИЕ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ ИНДИВИДУАЛЬНОСТИ

Самовнушение - это умение воздействовать на самого себя, процесс внушения, адресованный самому себе, при котором субъект и объект внушающего воздействия совпадают. Такое воздействие может быть произвольное или произвольное. Если человек, страдающий зубной болью, старается уверить себя, что боль прошла, и боль действительно проходит. Это - произвольное самовнушение, которое достигается посредством вербальных (словесных) самоинструкций или мысленного воспроизведения определенных ситуаций, однозначно связанных с требуемым изменением психического или физического состояния. Если же, например, кто-либо, начитавшись медицинских книг, вообразит себя больным, причем могут даже появиться некоторые признаки соответствующей болезни, - то в этом случае мы имеем дело с произвольным самовнушением.

Первые литературные упоминания о гипнозе и самовнушении дошли до нас из глубокой древности, благодаря найденному в Египте папирусу из Кахун (1900 г. до н. э.) и папирусу Эберса (1700 г. до н. э.) из фиванских гробниц.

В Древней Греции в IV в. до н. э. было около 300 храмов, в которых больные подвергались мистическим и ритуальным процедурам, основанным, главным образом, на внушении.

Индийские брамины, факиры и йогины задолго до исследований европейских ученых обладали достаточными сведениями о самовнушении и самогипнозу. Более двадцати веков используют они гипнотические состояния с целью воссоединения со Всевышним.

Эти методы распространились и в культуру других народов. Легко заметить, что ни одна религия не свободна от гипнотических приемов. Где бы ни происходило богослужение, все устроено так, чтобы поразить воображение — полумрак, благовония, блеск золота, звуки музыки. Жесты служителей храма — те же пассы, способные ввести верующих в гипнотическое состояние. И, конечно же, психологический фактор — вера, без которой все эти «чудеса» вряд ли возможны, так как вопросы веры и внушения испокон веков стояли рядом. «По вере вашей да будет вам», - говорил Христос нуждающимся в исцелении.

В прошлые века особое значение придавали силе слову. Считалось, что словом можно исцелить, нагнать порчу или даже убить, - говорит крупный гипнолог, доктор медицинских наук П.И. Буль. Людей, обладающей такой силой, называли колдунами, целителями и чародеями. Сама вера в мощь играла в делах порчи самую серьезную роль. А психологическая власть авторитета (колдуна) способна была вселить эту веру, психологическая же готовность жертвы принять ее могла творить чудеса. В.М. Бехтерев, одним из первых ученых, который стал уделять внимание самовнушению и самогипнозу, писал, что «вера вообще играет необычайную роль как фактор, способствующий внушению», что при безоглядной вере в колдуна, бывает, самовнушение действует лучше там, где внушение бессильно.

Принцип самовнушения можно объяснить с помощью опыта с маятником по Шеврею. Для этого нужно привязать кольцо или тяжелую пуговицу к нитке длиной 30 сантиметров, взять свободный конец нитки в руку, обпереться локтем на стол и расслабить всю руку. Другой рукой остановить кольцо или пуговицу так, чтобы оно больше не двигалось. Потом качнуть его. А теперь интенсивно представить себе, что предмет на конце нити движется или слева направо, и обратно, от вас и к вам, по часовой стрел-

ке или против. Все равно. Главное, чтобы вы представили себе какое-либо маятниковое движение кольца или пуговицы. Рукой не делайте ничего, ее вы старайтесь держать как можно неподвижнее. И несмотря на это, предмет на конце нити начнет двигаться в представляемом вами направлении, сначала почти незаметно, а потом все увереннее.

Что же произошло? Ваше представление породило нервные импульсы, нежнейшие токи в вашей нервной системе. Эти импульсы передались на мышечные фибриллы, очень тонкие мышечные волокна. То есть ваше представление обрело в вашем теле форму, стало реальностью и начало двигать предмет.

Для того, чтобы понять значение самовнушения, достаточно уяснить себе, что бессознательное «я» управляет всеми нашими органами, и именно через него наши желания быть здоровыми осуществляются. Основная трудность именно в передаче нашего желания в бессознательное.

Под действием самовнушения у человека могут отняться ноги и руки или внезапно наступить глухота и слепота. Такие заболевания называют психогенными. Они легко возникают у людей, страдающих истерией. И вот что при этом существенно: у человека, например, потерявшего зрение, повреждены не глазные нервы, а лишь нарушена деятельность того отдела мозга, который ведает зрительным восприятием. В нем под действием самовнушения развивается стойкий очаг болезненного торможения, то есть надолго прекращают работать нервные клетки. Они перестают принимать подходящие сигналы и отвечать на них.

На такие психогенные заболевания самовнушение оказывает огромное влияние. При истерии могут наблюдаться припадки, судороги, рвота, немота, глухота, паралич конечностей. Все эти расстройства часто связаны с самовнушением.

В настоящее время существует множество способов лечения болезней способом самовнушения, а также настраивая себя на успех, достижения целей, борьбу со страхами и т.д. Однако, прежде всего следует уяснить для себя, что наша реальность является отображением наших мыслей, значит, нужно изменить сам взгляд на свои способности, поверить в силу собственных слов и желаний.

Современные психологи рекомендуют давать себе установки, так называемые формулировки, с помощью которых достигаются те или иные цели, гармония самого с собой и излечение от некоторых болезней. Фраза должна быть четкой, нельзя допускать двусмысленных трактовок и содержание частицы «не». То есть, не стоит говорить «Я не болею», следует говорить «Я здоров». Для эффекта лучше добавить «Я абсолютно здоров!». При этом ощущать это состояние здоровья. То есть фраза-установка должна быть максимально короткой, четкой и эффективной.

Для достижения желаемой цели следует дать волю воображению. Например, окончив школу в селе, мне хотелось поступить в университет. Однако следовало полагаться только на свои знания и силы. В школе некоторые учителя убеждали нас в том, что поступить в хорошее ВУЗ без материальных вложений нереально, даже несмотря на наличие хорошего аттестата и медали за отличную учебу. Но я продолжала верить в свои силы, начала представлять, как я учусь, посещаю лекции, общаюсь со студентами и преподавателями, - в общем, реализую свои мечты. Так и произошло. Поступила без трудностей, и учеба не оказалось такой сложной, как нам ее преподносили. Стоило только убеждать себя в том, что обязательно буду учиться там, где захочу, наделять образы красками и реальностью, и все сбылось.

При самовнушении не следует напрягаться, не нужно говорить: "я хочу, чтобы было то-то и то-то", надо спокойно утверждать, будто и в действительности дело обстоит так; не стоит ставить под сомнение собственные силы, нужно менять собственное сознание.

Библейский тезис о создании человека по образу и подобию Божию, вероятно, подразумевает не тело человека, но его психику и нервную систему.

Тело — это уникальный и в высшей степени совершенный механизм. Но тело само по себе лениво. Самовнушение — это единственный способ подчинить свою нервную систему разуму, а тело — нервной системе.

Действительность нам представляется не такой, какая она на самом деле, а такой, какой она нам кажется. Этим объясняются противоречия в показаниях нескольких совершенно добросовестных свидетелей. Уверенность в том, что вы руководите своими мыслями, даёт вам действительно возможность руководить ими.

Каждая наша мысль, - безразлично, хорошая или дурная; исполняется, осуществляется, становится действительностью, - конечно, в пределах возможного. Всё что у вас есть, - дело наших собственных рук, а вовсе не дар судьбы.

Мы обладаем внутри нас невероятно могущественной силой, которая, проявляясь бессознательно, может причинить нам иногда большой вред. Если же, напротив того, мы воспользуемся ею сознательно и разумно, то она даст нам в руки власть над собою и не только позволит исцелить себя самих и других от телесных и душевных недугов, но создаст нам сравнительно счастливую жизнь, безразлично, в каких бы внешних условиях мы не находились.

Попсуєва А.В., студентка гр. ЮП-08-01

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м.Дніпропетровськ, Україна)

ПРАВОВИЙ СТАТУС ДЕРЖАВНОГО АГЕНСТВА УКРАЇНИ З УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ ТА МАЙНОМ

Для управління об'єктами державної власності створюють ефективну систему органів, які будуть виконувати роль, шляхом реалізації прав та обов'язків, власника – держави. За існування незалежної України дана система була сформована, але вона не є досконалою та потребує певних змін.

Так, було створено Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном (далі – Агентство держмайна) згідно з Указом Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 року № 1085/2010 [1]. Агентство держмайна стало правонаступником реорганізованого Міністерства промислової політики України у частині реалізації державної політики щодо управління об'єктами державної власності, в тому числі корпоративними правами держави.

Оскільки Агентство держмайна було створено нещодавно, то правовий статус не був досконало досліджений та вивчений науковцями. Тому, дана тема є актуальною для її вивчення.

Правовий статус Агентства держмайна був визначений Положенням про Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном, затвердженим Указом Президента України від 13 квітня 2011 року № 451/2011 [2]. Також, на даний орган поширюються норми Господарського кодексу України [3], Закону України «Про управління об'єктами державної власності» [4].

Відповідно до Положення про Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном, основними завданнями якого є реалізація державної політики у сфері управління об'єктами державної власності, в тому числі корпоративними правами держави. В даному контексті потрібно розуміти, що Агентство держмайна єдиний орган, який виконує контроль за діяльністю управління об'єктів власності, але не є таким повністю.

Якщо брати до уваги повноваження Агентства держмайна, то можна спостерігати однаковість з повноваженнями інших органів виконавчої влади, зокрема, приймає рішення про створення, реорганізацію і ліквідацію підприємств, установ та організацій, заснованих на державній власності; затверджує статuti/положення підприємств, установ та організацій, державних господарських об'єднань та здійснення контролю за їх дотриманням; вносить пропозиції та погоджує призначення і звільнення їх керівників та здійснює контроль за ефективністю їх роботи; виступає від імені держави у випадках, визначених законодавством, співзасновником господарських товариств, які утворюються за участю держави; затверджує річні фінансові та інвестиційні плани; проводить моніторинг показників господарської діяльності, зокрема виконання показників фінансових планів підприємств, ініціює зміни до фінансових планів і стратегій розвитку таких підприємств тощо[2]. Критерії визначення об'єктів державної власності, що будуть входити до сфери управління Агентства законодавцем не визначено.

З утворенням та прийняттям Положення про Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном виникла певна конкуренція із діяльністю ще одного органу – Фонду державного майна України, повноваження даних органів співпадають у питаннях стосовно формування та ведення Єдиного реєст-

ру об'єктів державної власності та Реєстру корпоративних прав держави, заснування господарських товариств, які утворюються за участю держави [2;4].

Також, діяльність Агентства держмита спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України, але не визначено якому саме Міністерству підзвітний та підконтрольний даний орган.

Тому, з урахуванням викладеного, можна зробити певні висновки щодо правового статусу Державного агентства України з управління державними корпоративними правами та майном, визначення якого потребує певного підходу, адже, даний орган відіграє важливу роль у сфері реалізації державної політики з управління об'єктами державної власності. Для вирішення визначених проблем та питань потрібно почати з удосконалення законодавства України, зокрема з Положення про Агентство держмайна, визначення конкретних повноважень та компетенцій. Також, внести певні зміни до Закону України «Про управління об'єктами державної власності» для усунення дублювання функцій з Фондом державного майна України та визначення якому саме Міністерству буде підзвітне та підконтрольне Агентство держмайна.

Перелік посилань:

1. Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 № 1085/2010.
2. Положення про Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном, затверджене Указом Президента України від 13 квітня 2011 року № 451/2011.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV.
4. Закон України «Про управління об'єктами державної власності» від 21.09.2006 № 185-V.

Процан М.Ю., студент гр. МН-12-2

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ЛИЧНОСТЬ И ФАКТОРЫ ЕЕ ФОРМИРОВАНИЯ: НАСЛЕДСТВЕННОСТЬ, СРЕДА, ВОСПИТАНИЕ

Человек – это самое разумное и самое необычное существо, которое когда-либо населяло планету. Одновременно с этим он является и самым сложным из всех существ, – настолько сложным, что порой человек сам бывает не в состоянии изучить и объяснить те физические и психические процессы, явления и феномены, которые происходят внутри его собственного тела и сказываются на многих его действиях и поведении. Именно они, ввиду своей странности и сложности, разнят его со всеми остальными животными и дают нам полное право говорить о человеке, как о высшем создании, наделенным безграничным по своим возможностям разумом.

Одним из таких необычных и малоизученных феноменов, присущих исключительно человеку и более никому другому на всем белом свете, является феномен личности. Трудно ответить на вопрос, что значит быть личностью и каким образом она приобретает людьми. Равно как и трудно сказать однозначно, каково значение этого понятия.

На протяжении длительного периода времени люди пытаются найти ответ на эти вопросы, однако до сих пор всякий ответ на них носит крайне неоднозначный и порой абсолютно противоречивый характер. Нет такого критерия, по которому можно было бы однозначно определить, в какой степени сформировалась личность в отдельном человеке, нельзя также в полной мере понять, что именно стало предпосылкой ее возникновения и сыграло основную роль в ее развитии. Само по себе понятие «личность» имеет довольно большое множество определений. Личностью можно назвать отдельного индивида, т.е. обособленного человека, как существа биологического и в то же время социального. Ее можно также определить непосредственно как совокупность его отдельных черт, – именно таких черт, которые и отделяют его от всех остальных животных и характеризуют как мыслящее, высоко развитое и культурное создание. Мы можем говорить о личности и как о наборе определенных вариантов поведения в обществе, с которым взаимодействует человек на протяжении всей своей жизни.

Такое большое количество значений и неоднозначность «личности» в очередной раз доказывают сложность этого понятия. Мы не имеем возможности досконально изучить этот феномен и обобщить его смысл по той причине, что в мире нет ни одной одинаковой личности и, таким образом, она постоянно выступает как некое уникальное явление, имеющее свои определенные особенности по отношению к каждому субъекту.

Что касается самого процесса формирования человеческой личности, то здесь также можно наблюдать расхождение мнений. Одни считают, что она формируется в основном под влиянием чисто биологических особенностей организма человека (генетического материала), в то время как социальные факторы, такие как окружение, жизнь в семье, воспитание, влияние культуры, не отыгрывают столь значимую роль в этом процессе.

Однако есть также и приверженцы обратной теории, которая утверждает, что формирование личности, как черты индивида, являющегося членом того или иного общества, непосредственно зависит от постоянного нахождения человека в людской среде, его жизнедеятельности в ней и ее влияния на него. А врожденные и биологические особенности являются лишь основной, на которой базируется этот сложный и долгий процесс.

Возможно, было бы наиболее правильным в этой ситуации воспринимать личность не как результат взаимодействия исключительно врожденных человеческих особенностей или наоборот исключительно общественного влияния, а как некоторое единство биоло-

гических и социальных факторов. Безусловно, большую роль в полноценном развитии человека отыгрывает психика, а значит, задействованы такие важные составляющие как мозг и нервная система. На их основе у человека с самого рождения формируется тип высшей нервной деятельности, темперамент, некоторые врожденные склонности и умения, различные психические и физиологические особенности. Но одновременно с этим человек никогда не сможет состояться как личность, если будет изолирован от общества и его влияния. В подобной ситуации индивид теряет способность воспринимать свое отличие и подобие с другими, одновременно с этим он начинает терять свою индивидуальность, чувство своей обособленности от других подобных существ, и, таким образом, уже не является личностью. При наличии голосового аппарата, высоко развитого ума и других подобных чисто человеческих качеств человек никогда не научится разговаривать, думать и понимать людей, если не будет жить в их сосредоточении, что в очередной раз подтверждает тот факт, что личность индивида формируется как под влиянием биологических, так и социальных процессов.

В целом можно выделить несколько основных факторов, которые в равной степени оказывают значительное влияние на формирование практически любой личности. Первым из них, как было сказано выше, является наследственность, которая является своего рода базой, на которой начинается процесс становления человеческой личности. Вторым важным фактором является окружение, т.е. природная и социальная среда, в которой существует индивид. На формирование его личности в данном случае значительно влияет культура, традиции, идеологии и система ценностей того народа, членом которого он является. Третьим фактически неотъемлемым условием развития выступает воспитание человека в семье. Следует заметить, что любая человеческая семья тоже является уникальным явлением и в ней устанавливаются свои собственные правила. Качества родителей, их заинтересованность в моральном развитии человека, любовь и привычки накладывают незыблемый отпечаток на его психику и формируют мировоззрение.

Итак, выше были представлены три основных фактора, которые играют большую роль в становлении человеческой личности. В заключении нужно добавить, что личность, как явление уникальное, развивается под влиянием и очень многих других аспектов, каждый из которых стоит проведения отдельных исследований, которые по сей день еще остаются не до конца осуществленными ввиду очень широкого спектра объектов для изучения. В данной ситуации немаловажно, чтобы человек сам осознавал себя как личность, ведь она существует настолько, насколько сама себя таковой осознает.

Раціна Т.В., методист першої категорії

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», Міжгалузевий інститут безперервної освіти, м. Дніпропетровськ, Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ

Вітчизняна політика в області вищої освіти має бути націлена на фахівця, здатного адаптуватися в умовах життя, що змінюються, аналізувати ситуацію, критично оцінювати і знаходити шляхи рішення виникаючих проблем, володіти комунікативними вміннями і культурою спілкування. Нині саме освіта є основою формування особи фахівця, який буде затребуваний в динамічних умовах постіндустріального суспільства. Особливе значення в процесі формування здібностей сучасного фахівця має вища школа, завданням якої є не лише освіта в широкому значенні слова, але і підготовка фахівців до професійної діяльності, що вимагає високого рівня компетенції, у тому числі в області володіння рідною і іноземною мовами. Таким чином, міжнародна інтеграція вищої освіти тісно пов'язана з мовною підготовкою.

Завдання сучасної вищої технічної школи - не тільки підготовка компетентних фахівців у своїй галузі, але й інтелігентних особистостей. Визначальна роль у формуванні мислячої, діяльної, творчої, національно свідомої людини належить мові. Заняття з мови мають необмежені можливості у формуванні світогляду та світосприйняття майбутніх інженерів, їх мовленнєвої та загальної культури. Засобами мови здійснюється підготовка грамотних фахівців, високоморальних, культурних, сумлінних людей, в яких поєднуються широкий науковий світогляд, професійна компетентність, прагнення самовдосконалення, пошук творчої самореалізації, загальнолюдські цінності, національна самосвідомість; особистостей, які орієнтуються в сучасній історичній, економічній, культурній ситуації.

Необхідно переконати нашу молодь у суспільній, практичній, моральній, культурній доцільності ґрунтовного володіння українським словом. Адже коли інша мова витісняє рідну, поступово відбувається відчуження від своїх предковичних джерел, а отже відчуженість від власної моралі, культури, історії, звичаїв, змінюються норми поведінки, мислення. В своїй більшості молодь у нас прагматична і тому обирає ту мову, що зручніша для певної ситуації, за допомогою якої можна заробити на життя, що допоможе втриматися в загальноприйнятих стандартах життя. А вони відображаються в одязі, в розвагах, в мові. Тобто здійснюється принцип "бути як всі". Тому і завдання вищих навчальних закладів навчитися впливати на формування національних стандартів життя у студентів.

Використання на заняттях з мови текстових матеріалів як фахового, так і соціального спрямування дає знання з різних галузей, розуміння та усвідомлення історичних надбань, залучає студентів до громадських процесів та вирішення проблем суспільства (участь у громадсько-політичній діяльності, клубах, об'єднаннях, товариствах, науково-дослідницькій роботі, мистецьких, спортивних заходах тощо). Змістовна спрямованість текстів допомагає викладачу досягти виховної мети навчання у вищому технічному закладі освіти – досягнення узгодженості між технологічним прогресом та моральним відродженням, переконати студентів у необхідності набутих знань у майбутньому житті, підготувати майбутніх інженерів з високим рівнем професійної компетенції, гуманістичним підходом до світу, які орієнтуються в сучасних історичних, економічних, культурних ситуаціях, здатних до вирішення сучасних проблем науки, техніки, суспільства.

Одним із завдань викладача мови вищого технічного навчального закладу є ознайомлення студентів зі словниками, їх систематизацією (лінгвістичними: одномовними, двомовними; орфоепічними, орфографічними, етимологічними, термінологічними, універсальними тощо), спрямування студентів на самостійну роботу з довідничковою літературою. У словниках зафіксовані всі знання нації. Знати, берегти і примножувати ці знання – обов'язок кожного громадянина України. “Без поваги, без любові до рідного слова не може бути ні всебічної людської вихованості, ні духовної культури, - писав В.Сухомлинський. - ...Мовна культура – це живодайний корінь культури розумової, всього розумового виховання, високої, справжньої інтелектуальності” [1].

Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується демократизацією всіх внутрішніх і зовнішніх процесів, більшою відкритістю нашої країни зовнішньому світу. Ця відкритість стосується не тільки політичної та економічної сфер. Вона також відноситься до культури і науки. Одним з показників, за якими визначається рейтинг того чи іншого вищого навчального закладу, є мобільність студентів. Навчання за кордоном, подвійні дипломи, обмін студентами, літні школи - все це стало можливим завдяки процесам глобалізації, що відбуваються у світі. Все більше людей приймає участь у спілкуванні з іноземцями, що, в свою чергу, вимагає від них знання іноземних мов.

Використання новітніх інформаційних технологій розширює традиційне уявлення про викладання мов та підвищує ефективність навчання. Так, інтерактивна дошка дозволяє використовувати весь інструментарій сучасних методик викладання мов, функційно використовувати навчальний час, креативно та мобільно змінювати форми роботи під час виконання одного того ж самого завдання. Різноманітні операції з текстом, графікою, відео, аудіо, яка може рухатися, зникати, виправляти автоматично, давати підказки мотивує студентів та курсантів, активно залучає їх в процес навчання, сприяє кращому запам'ятовуванню навчального матеріалу. Можливості інтерактивної дошки дозволяють працювати з будь-якими програмами, безпосередньо вносити в презентаційні матеріали зміни, зберігати їх для подальшого аналізу та діагностики. Разом з цим інтерактивна дошка може слугувати як монітор комп'ютера з метою використання цифрових освітніх ресурсів та усього діапазону мультимедійних навчальних посібників, що використовуються під час вивчення іноземних мов [3].

Таким чином, завдання вищих технічних закладів освіти – виховання української технічної інтелігенції, якій не байдужі стан та розвиток національної мови культури, науки, технологій, майбутнє держави. У сучасному суспільстві для професійного успіху випускникові вищих навчальних закладів необхідно постійно поповнювати свій словниковий запас, удосконалювати свою розмовну мову, свою мову, по можливості спілкуватися з носіями мови. Вони повинні швидко аналізувати інформацію, приймати творчі рішення в ситуації невизначеності, мати комунікативну компетентність.

Перелік посилань

1. Сухомлинський В. Слово рідної мови [Текст] / В. Сухомлинський // Укр. мова і літ. в школі. – 1968. – № 12. – С. 4.
2. Потєбня А.А. Мысль и язык [Текст] / А.А. Потєбня. – М., 1989. – С. 143 – 144.
3. Давиденко Ю.Є. Використання інформаційно-комунікативних технологій для мовної освіти [Текст] / Ю.Є Давиденко // Іноземні мови. – 2005. – №3. – С.40-41.

Саєнко А. І. студент гр. ПВШмв-12

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», Міжгалузовий інститут безперервної освіти м. Дніпропетровськ, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ЮРИДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Проблему професійної мотивації студентів розглядало багато вчених, але на сьогоднішній день більш актуальними є невирішені питання щодо особливостей мотивації студентів різних спеціальностей. Саме тому є актуальним вивчення визначених аспектів, які обумовлюють проведення нових досліджень у вивченні та формуванні професійної мотивації студентів юридичних спеціальностей.

Своєчасне виявлення професійної мотивації дозволяє сформувати її подальше становлення та розвиток при навчанні у вищій школі. Варто зазначити, що професійна мотивація студентів-юристів має свої особливості.

Професійна мотивація – це сукупність чинників та процесів, які відображаються у свідомості та спонукають особистість до вивчення та ефективної реалізації професійної діяльності [1, с. 21].

На думку багатьох авторів, професійний юрист це той, хто володіє необхідними юридичними знаннями, визначними здібностями та сформованими позиціями, які забезпечують йому досягнення майстерності в професійній діяльності, яку, звичайно, неможливо отримати без професійної мотивації у період навчання у вищих навчальних закладах [2, с. 293].

Так у процесі фахового навчання у студентів юридичних спеціальностей формується відповідна професійна мотивація до якої входять комплекс потреб, переконань та інтересів. У структурі мотивації юриста особливо важливу роль складають такі спонування, як: прагнення до справедливості, відчуття обов'язку та прагнення до істини. Мотивація студентів юридичного напрямку достатньо динамічна і може змінюватися під впливом різних зовнішніх соціальних та суб'єктивно-психологічних чинників, тому в конкретних умовах діяльності, мотивація або закріплюється і розширюється, або навпаки, починає деградувати та проявляти тенденцію до професійної деформації [3, с. 252].

Не менш важливою особливістю є взаємозумовленість особистісного та професійного розвитку у студентів юридичних спеціальностей. Так з одного боку особистісні риси мають значний вплив на формування професійної мотивації, а подальший професійний розвиток особистості з іншого боку у формі професії та професійної мотивації впливає на розвиток особистості [4, с. 168].

Існує декілька підходів до систематизації професійної мотивації майбутніх юристів, зокрема В. Васильєв виділяє п'ять основних типів професійної мотивації:

1. Адекватний, тобто такий, якому характерні ціннісні орієнтації та пов'язані з ними професійні мотиви, які повністю узгоджуються з реальністю та яка відповідає вимогам професійного та етичного характеру обраної спеціальності.

2. Ситуаційний, за якого на вибір професії вирішальним фактором є такі зовнішні фактори, як зовнішній престиж професії та матеріально-побутова зацікавленість.

3. Конформістський. Вибір майбутньої професії при цьому типу відбувається під впливом суб'єктивної, високо значущої думки батьків, родичів, впливові групи, норми яких є вирішальними для поведінки особистості. Як правило, така форма мотивації найчастіше зустрічається у дітей в яких батьки або оточення, яке має вплив на особистість, працює в юридичній спеціальності, при цьому урахування особливостей самої особистості та її здібностей ніхто не бере до уваги.

4. Компенсаторний тип характерний для осіб, які обирають юридичну спеціальність задля можливості подолання у собі слабких рис характеру за допомогою опанування професією, яка вимагає виявлення самостійності та рішучості, які допомагають таким особам усунути особисті проблеми, пов'язані з замкненістю чи некомунікабельністю.

5. Кримінальний тип характеризується прихованою антисоціальною направленістю. Особи, які відносяться до цього типу мотивації, як правило прагнуть використовувати в подальшому отриману професію у своїх цілях, які не відповідають вимогам, які постають перед професією юриста [5].

Звичайно, вищезазначена типологія не передбачає всіх мотивів, які спонукають до вибору та подальшого формування бажання особистості стати юристом. Так у науковій літературі також визначають мотиви, пов'язані з прагненням до активної роботи, пов'язаної зі спілкуванням з людьми; бажанням побудови кар'єри з подальшою перспективою зростання; прагнення наслідувати певні зразки або сімейні традиції та моральні мотиви, як прагнення до справедливості. Звичайно, не можна нехтувати ситуацією, коли особа бажає обрати іншу спеціальність, але з якихось причин йде навчатися на юриспруденцію. Тоді у таких випадках формування подальшої професійної мотивації є не просто необхідним, а обов'язковим і що головне, таке формування повинно відбуватися значною мірою саме шляхом якісної навчальної діяльності, яку повинен надавати вищий навчальний заклад та професорсько-викладацький склад.

Таким чином, професійною мотивацією студентів-юристів є процес формування та дія конкретних чинників, які впливають на становлення майбутнього фахівця в сфері юриспруденції.

Перелік посилань

1. Єрохін С. А. Концепція професійної мотивації студентів як фактор конкурентності на ринку праці / С. А. Єрохін, Ю. В. Нікітін, І. В. Нікітіна // Юридична наука. - № 1. - 2011. - С. 20-27.
2. Чапка М., Йохимчик А. Формування позиції юристів і професіоналізація діяльності / М. Чапка, А. Йохимчик // Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПНУ. Проблеми загальної та педагогічної психології, т. XIII, ч.7. - С. 292-297.
3. Рижиков В. С. Соціально-психологічний профіль та особистісні характеристики юриста у складі професіограми у професійній підготовці спеціалістів / В. С. Рижиков // Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка. - № 9 (196). - 2010. - С. 249-258.
4. Торбенко І. О. Мотиваційні особливості професійної позиції студентів юридичних спеціальностей / І. О. Торбенко // Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. - № 3. - 2011. - С. 165-169.
5. Васильєв В. Л. Юридическая психология / В. Л. Васильєв - М. : Юрид. Лит., 1991. - 464 с.

Саєнко А. І. студент гр. ЮП-08-2

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ОХОРОНИ ТА ВИКОРИСТАННЯ НАДР В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ МИТНОГО СОЮЗУ

Форми вираження порушень правил охорони та використання надр передбачено ст. 240 Кримінального кодексу України та у відповідних статтях кримінальних кодексів країн Митного союзу, які мають певні особливості, які потребують дослідження.

Стаття 240 Кримінального кодексу України (надалі – КК) передбачає вчинення даного злочину за в трьох формах, а саме:

- 1) порушення встановлених правил охорони надр, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей або довкілля;
- 2) порушення встановлених правил використання надр, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я чи довкілля;
- 3) незаконне видобування корисних копалин загальнодержавного значення [1].

Аналогічна стаття в Кримінальному кодексі Російської Федерації (ст. 255 Порушення правил охорони та використання надр) визначає наступні форми даного злочину: самовільне використання надр без дозволу при будівництві; розміщенні та експлуатації гірничодобувних підприємств; розробку надр за межами гірничого відводу, який надано користувачу; здійснення таких видів користування надрами, контрі не вказані в ліцензії; видобування корисних копалин більше ніж встановлено ліцензійним об'ємом. Також формою порушення буде використання надр за ліцензією, яку було отримано незаконно, підроблено або прострочено; вибіркоче відпрацювання місця видобування, яке призводить до необґрунтованих втрат запасів корисних копалин; доведення земельної ділянки та інших природних об'єктів при користуванні надрами в стан, непридатного для їхнього подальшого використання та зведення будь-яких споруд (будинків, поселень, підприємств) без дозволу на земельних ділянках, де є родовища корисних копалин [2].

В Республіці Білорусь взагалі передбачено лише порушення правил охорони надр (ст. 271 Кримінального кодексу Республіки Білорусь) і то лише за умови порушення правил охорони надр, які скоєно протягом року після накладення адміністративного стягнення за аналогічне правопорушення. Може бути виражено в: самовільному використанні надр; самовільній забудові ділянок родовищ корисних копалин; знищенні або пошкодженні спостережних режимних свердловин у підземних водах, маркшейдерських і геодезичних знаків; вибіркоче відпрацювання багатих ділянок родовищ корисних копалин, що призводить до необґрунтованих втрат балансових запасів корисних копалин; недотримання правил охорони родовищ корисних копалин від затоплення, обводнення при будівництві гірничодобувних підприємств; невиконання вимог з консервації підземних споруд, гірських виробіток і свердловин [3].

Форми вираження порушення правил охорони та використання надр за Кримінальним кодексом Республіки Казахстан дуже подібні до форм вираження цього злочину в російському законодавстві, а саме: відбувається шляхом порушення правил використання та охорони надр при проектуванні, розміщенні, будівництві, введенні в експлуатацію та експлуатація гірничодобувних підприємств або підземних споруджень, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, а також при самовільній забудові площ залягання корисних копалин, якщо ці діянні спричинили значного збитку. Це зокрема може виявлятися у недотриманні технічних проектів, планів розвитку гірських робіт, порушення стандартів (норм, правил), що регламентують умови охорони надр, атмос-

ферного повітря, земель, лісів, вод, а також будинків і споруджень від шкідливого впливу робіт, пов'язаних з користуванням надр [4].

Враховуючи вищезазначене можна констатувати факт, що в кримінальному законодавстві країн Митного союзу, відсутня така форма вираження злочину в сфері порушення правил охорони та використання надр, як незаконне видобування корисних копалин. Причому зокрема в кримінальних кодексах Республіки Білорусі та Республіки Казахстан взагалі відсутні норми які б стосувалися незаконного видобування корисних копалин. В Російській Федерації, дану форму злочину відносять до одного з видів незаконного підприємництва (ст. 171 КК РФ) і зокрема в цьому році була спроба доповнення КК РФ ст. 171.3 «Незаконне видобування бурштину», задля того щоб в явному вигляді передбачити покарання за незаконний видобуток та збут бурштину, що на думку автора все одно відображає лише частково незаконне видобування корисних копалин, які не обмежуються лише бурштином.

До того ж незаконне видобування корисних копалин, як в країнах Митного союзу так і в Україні, не завжди має на меті отримання прибутку внаслідок реалізації незаконно видобутих корисних копалин, адже воно може мати на меті задоволення господарських потреб осіб, які його вчиняють (наприклад обігрів жила, ремонт).

Повертаючись до українського законодавства варто зазначити, що форма вираження порушення встановлених правил охорони та використання надр, аналогічна з формами вираження в країнах Митного союзу. А от незаконне видобування корисних копалин передбачає дії, які полягають у вилученні корисних копалин з їх родовищ будь-яким способом (викачування, побудова шахт, кар'єрів тощо) [5].

Окрім цього варто зазначити що перші дві форми можуть потягти кримінальну відповідальність лише за умови, якщо при порушенні правил використання чи охорони надр буде створено небезпеку для життя, здоров'я людей чи довкілля, якщо її не буде то ці дії відносять до адміністративної відповідальності.

Враховуючи вищевказане, можна прийти до висновку про необхідність виділення незаконного видобування корисних копалин в окрему статтю кримінального кодексу України, оскільки в назві існуючої взагалі відсутнє словосполучення «незаконне видобування корисних копалин». При цьому варто звернути увагу на факт появи Проекту Закону України від 15.11.2012 р. № 1146 «Про внесення змін до статті 240 Кримінального кодексу України (щодо посилення відповідальності за незаконний видобуток корисних копалин)» в якому ч. 2 передбачає відповідальність за незаконне видобування корисних копалин не тільки загальнодержавного значення, а й місцевого значення у великих розмірах.

Перелік посилань

1. Кримінальний кодекс України: прийнятий сьомою сесією Верховної Ради України 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - №25. – Ст. 131.
2. Комментарий к Уголовному кодексу Российской Федерации (постатейный). Под ред. Чучаева А.И. 2-е изд., испр., перераб. и доп. - М.: Инфра-М, Контракт, 2010. - 1032 с.
3. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Беларусь / Н.Ф. Ахраменка, Н.А. Бабий, А.В. Барков и др.; Под общ. ред. А.В. Баркова.— Мн.: Тесей, 2003.- 1200 с.
4. Комментарий к Уголовному кодексу Республики Казахстан : общая и особенная части / [Министерство внутренних дел Республики Казахстан, Карагандинский юридический институт МВД РК им. Б. Бейсенова ; И. Ш. Борчашвили и др.] ; под редакцией И. Ш. Борчашвили. - 2-е изд., исправленное и дополненное. – Алматы, 2007. - 989 с. http://adilet.zan.kz/rus/docs/T9700167_1_
5. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / НЗ4 За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка - 7-ме вид., переробл. та до-пов - К.: Юридична думка, 2010-1288 с.

Скрипник А. студентка гр. ФЛ-11

(Державний ВНЗ “Національний гірничий університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Головним результатом діяльності навчального закладу вищої професійної освіти є випускник – спеціаліст, який володіє рядом компетенцій як інтегративних показників оцінки якості професійної освіти. Нині в Україні проводиться робота по визначенню професійних компетенцій випускників спеціальностей/напрямків вищої професійної освіти, а також визначаються шляхи їх формування й оцінювання.

Дослідженню питання формування професійної компетентності майбутніх перекладачів присвячені роботи вітчизняних і зарубіжних науковців: Комісарова В., Бархударова В., Міньяр-Белоручева Р, Халєєвої І. та ін. Особливості формування окремих аспектів професійної іншомовної компетентності висвітлюються в роботах В. Баркасі, Н. Гез, З. Підручної, В. Шляхової, О. Пометун та ін.

Поняття “компетенція” означає коло питань, з якими людина добре обізнана; “компетентний” – такий, що володіє знаннями у певній галузі; має право, керуючись своїми знаннями чи повноваженнями, робити або вирішувати що-небудь, судить про що-небудь. Іншими словами, компетентність – це стійка готовність і здатність людини до діяльності зі “знанням справи”. Останнє залежить від “таких п’яти основних елементів: глибоке розуміння суті завдань і проблем, які розв’язуються; наявність досвіду в даній сфері; вміння обирати засоби і способи діяльності, адекватні конкретним обставинам місця і часу; почуття відповідальності за досягнуті результати; здатність навчатися на помилках та привносити корективи у процес досягнення мети”.

Експерти різних міжнародних організацій пропонують чимало визначень компетентності та переліків її компонентів. Досить містким є, на нашу думку, тлумачення поняття “компетентність”, представлене фахівцями проекту DeSeCo (Definition and Selection of Key Competencies):

1) Компетентність виявляється тільки в реальній дії (на яку впливають мотиви, цілі та наміри діючого), що здійснюється в певній ситуації. Зовнішні вимоги – соціальний контекст ситуації входить до компетентності поряд із індивідуальними здібностями і схильностями.

2) Компетентність, окрім когнітивних компонентів, включає рухові й розумові навички, знання, мотивацію, ціннісні й етичні орієнтації, установки та інші соціальні та поведінкові компоненти, тобто все те, що може бути мобілізоване для ефективної дії.

3) Компетентності здобуваються і розвиваються через дії і взаємодії в найрізноманітніших формальних і неформальних освітніх ситуаціях.

4) Ключові компетентності суттєві для успіху в різних сферах життя будь-якої людини і суспільства. Виокремлення ключових компетенцій залежить від цінностей певного соціуму, від того, що робить людину успішною соціально, економічно й особистісно в конкретному соціумі.

5) Щоб впоратися із складними вимогами сучасного життя, людині необхідно досягти певного рівня когнітивної складності, що базується на критичному мисленні, рефлексії і цілісному баченні життя.

Таким чином, компетентнісний підхід до навчання перекладу підсилює його практичну, особистісну і комунікативно-діяльнісну направленість. Формування компетенції виступає як кінцевий результат процесу навчання. Такий підхід дозволяє більш чітко визначити всі етапи навчання й обґрунтувати їх необхідність як для студентів, так і для їх наставників, тобто зробити процес навчання майбутніх перекладачів доступним і прозорим.

Науковці погоджуються, що формування професійної компетенції перекладача повинно бути спрямоване на забезпечення таких основних функцій: письмової та (або) усної комунікації у різних (або певних) сферах суспільної діяльності; застосування сучасних методів збирання та оброблення інформації, використання глобальних інформаційних мереж, автоматизованих пошукових систем, електронних баз даних, глосаріїв та довідників; проведення наукових досліджень у сфері професійної діяльності.

Погляди ж дослідників щодо структури професійної компетентності різняться. Наприклад, В. Комісаров виокремлює *комунікативну і технічну компетентність*. В складі комунікативної компетенції Л. Латишев виділяє *лінгвістичну комунікативну компетенцію*, володіння якою надає змогу перекладачеві здійснювати необхідні модифікаційні дії з матеріалом перекладу, які забезпечують комунікативно-функціональну еквівалентність тексту оригіналу і тексту перекладу. О. Пометун включає у внутрішню структуру компетентності знання, пізнавальні вміння і навички, практичні вміння і навички, емоції, етичні норми, мотивацію. З. Підручна виокремлює такі базові компоненти компетенції перекладача: *соціально-психологічна, комунікативна, загальнопедагогічна, професійна, лінгвокраїнознавча, філологічна, творча, дослідницька та особистісна компетенції*.

Більшість науковців схиляються до думки, що професійна компетенція перекладача включає в себе такі головні компетенції: *мовну, текстотвірну, комунікативну, особистісну та професійно-технічну*. *Мовна компетенція* означає те, що перекладач зберігає у своїй пам'яті знання про систему, норми та узус мови, її словниковий склад і граматичний лад, правила використання мовних одиниць для побудови мовних висловлювань тощо. *Текстотвірна компетенція* полягає у вмінні комунікантів створювати тексти різного типу згідно з прийнятими у даному мовному колективі правилами і стереотипами. *Комунікативна компетенція* займає важливе місце в професійній компетенції перекладача: білінг-перекладач володіє комунікативною компетенцією у двох мовах. Важливими особистісними характеристиками фахівця вважаються такі: *ерудованість, розвинена культура мислення, вміння зрозуміти, чітко і логічно висловлюватись в усній та (або) письмовій формі, організаційні здібності, здатність до самонавчання, аналіз та критичне оцінювання досвіду професійної сфери* тощо. І, нарешті, *технічна компетенція* – це специфічні знання, вміння та навички, необхідні для виконання певного виду діяльності.

Важливим досягненням у галузі перекладацької освіти є розроблення спільного компетентісного підходу у професійній підготовці перекладачів у межах проекту “Європейський магістр перекладу”, що об'єднує провідні вищі навчальні заклади країн Європи. Відповідно до європейських стандартів основними компетенціями професійного перекладача після завершення магістерського циклу мають бути: *мовна компетенція, міжкультурна компетенція, інформаційно-пошукова компетенція, тематична компетенція, технологічна компетенція*.

“Загальноєвропейські компетенції ...” знаходять все ширше застосування в Європі, Росії та Україні при розробці навчальних курсів, стандартів, тестових завдань тощо на різних етапах мовної освіти.

Перелік посилань

1. Формування іншомовної комунікативної компетенції лінгвіста-перекладача на основі Європейських стандартів мовної освіти: колективна монографія/під ред. М. Л. Воловикової. – Ростов на Дону, 2010. – 176 с.
2. Хуторской А. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования // Народное образование. – 2003. – С. 60 – 64.
3. Чередніченко О. Складові професійної компетенції письмового та усного перекладача. – К., 2007 – № 41. – С. 25.

Сотнікова Ю. студентка гр. ФЛ-11

(Державний ВНЗ "Національний гірничий університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

НАУКОВА СТАТТЯ ЯК ОСНОВА НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Програми з англійської мови в НГУ передбачають розвиток у студентів навичок анотування та реферування журнальних наукових статей. Приймаючи до уваги те, що анотація – це коротка характеристика документа з погляду його змісту, призначення, форми та інших особливостей, а реферат – стислий виклад змісту наукового документа з основними фактичними відомостями та висновками, можна зазначити, що вирішальним вмінням студентів, які працюють з науково-технічною літературою, є вміння розуміти журнальні наукові статті.

Можна виділити декілька видів наукових публікацій: монографії, статті і тези доповідей. Монографія – це наукова праця, в якій із максимальною повнотою досліджується певна тема. Тези доповідей – це невеликі за об'ємом публікації, які містять 1-2 сторінки, в результаті чого вони не дозволяють у повній мірі а ні відобразити результати досліджень, а ні обговорити їх, тому такі публікації не викликають зацікавленості з боку науковців. Найбільший інтерес представляють наукові статті, які включають в себе як журнальні статті, так і роботи (матеріали конференцій).

Наукова стаття є основою наукової комунікації, провідним жанром наукового дискурсу, що є цінним як саме по собі, так і завдяки своїй конструктивній ролі у побудові "більших" жанрів, наприклад, монографій та дисертацій. Для наукової статті характерна стандартизована внутрішня структура, що суттєво спрощує як пошук необхідної інформації, так і сам процес створення наукової статті. У процесі свого історичного розвитку організаційна схема наукової статті набула доволі жорсткої регламентації: "заголовок і автори-анотація-вступ-методи-результати-обговорення-висновки-бібліографія". Кожний з основних структурно-інформаційних підрозділів наукової статті має своє призначення і виконує певні функції. Безумовно, знання цих параметрів дозволить фахівцю швидко та ефективно здійснити відповідний інформаційний пошук.

У даній роботі ми зупинимося на особливостях подання інформації в наукових статтях, які виходять друком в англійськомовних періодичних виданнях.

Заголовок: Заголовок як компонент композиційної структури наукової статті актуалізує найбільш важливу інформацію повідомлення та слугує дійовим засобом впливу на її сприйняття читачем. З метою відбору інформації та загального ознайомлення зі змістом статті заголовок рекомендується читати першим, а перекладати останнім (після ознайомлення з розділами, які становлять інтерес для користувача). Щоб з'ясувати роль заголовка в смисловій організації наукової статті, фахівець повинен знати структурні, лексичні й семантичні особливості англійськомовного заголовка в науково-технічній літературі.

Анотація: Це – коротке і разом з тим вичерпне викладення змісту наукової статті, яке розміщують безпосередньо після назви статті. Анотація містить інформацію про загальний напрямок, завдання і мету проведеного дослідження, пояснюються методи дослідження, наводиться короткий виклад отриманих теоретичних та експериментальних результатів і формулюються загальні висновки, яких можна досягти на базі отриманих результатів. Анотація дає читачеві можливість вирішити, чи варто йому знайомитися з даною публікацією, чи ні.

Вступ: Завданням цієї секції статті є опис досягнутого рівня досліджень і сучасного стану проблеми, викладення суті авторських досліджень, аналіз можливих шляхів вирішення означеної проблеми та обґрунтування оптимальності обраного напрямку дослідження. У Вступі обґрунтовується актуальність питання, що розглядається, новизна

роботи, цілі й завдання дослідження. Актуальність теми – це ступінь її важливості для вирішення проблеми. Новизна – це те, що відрізняє результати даної роботи від результатів інших авторів. Формування цілей і задач тісно пов'язане з головною ідеєю, ключовою думкою, якій присвячується саме дослідження. Очевидно, що ціль будь-якої роботи, як правило, починається з дієслів: виявити, сформулювати, обґрунтувати, перевірити, визначити, створити, побудувати тощо. У Вступі часто згадуються імена різних учених, робляться посилання на раніше опубліковані праці, висвітлюються та аналізуються результати, отримані іншими дослідниками.

Методи: Це – інформаційна частина, зміст якої залежить від спрямування статті. Якщо стаття оприлюднює результати оригінальних авторських досліджень або є оглядом чи узагальненням результатів однотипних робіт, то в даному підрозділі міститься детальний виклад використаних методик. Якщо ж у науковій статті висловлюється точка зору автора з приводу конкретної проблеми, то основною складовою даної секції буде виклад методик інтерпретації результатів та особливостей методичного підходу.

Результати: В цій секції представляють дані або інформацію, отриману в ході дослідницького процесу шляхом її безпосередньої демонстрації, пояснення та принаймні часткового тлумачення. Хоча “класична” композиційна структура англomовної статті передбачає формальну демаркацію між результатами та їх обговоренням, у реальності перші рідко з'являються у чистому вигляді, тому що автори часто заздалегідь передбачають можливі питання або зауваження з боку реципієнтів і прагнуть випередити їх наведенням відповідних пояснень та коментарів. Крім того, результати і відповідна дискусія можуть часто з'являтися як одна структурна частина, найчастіше під спільною назвою “Обговорення”, що свідчить про варіативність формально-текстової дистрибуції представленого у статтях нового знання.

Обговорення: Ця секція статті звичайно розташовується перед Висновками, в її назві майже не допускається варіацій, а зміст, по суті, відповідає найменуванню, тобто обговоренню. Це достатньо концентрований виклад точки зору автора на проблему, що розглядається.

Підрозділ Discussion може бути відсутнім у невеликих за обсягом статтях або в статтях, автори яких обмежуються викладом фактичного матеріалу (наукові повідомлення).

Висновки: Завданням цієї частини наукової статті є короткий виклад способів вирішення поставленої задачі, отриманих автором результатів та загальних висновків, які можна зробити на їх базі.

Бібліографія: Ця секція наукової статті надає можливість ознайомитися з попередніми роботами автора та публікаціями інших дослідників, які працюють в даному науковому напрямку.

Успішний пошук необхідної інформації та подальший переклад буде залежати від здатності виділити цю інформацію з великої кількості супутніх або другорядних і неважливих даних і, безумовно, від вміння передати зазначену інформацію засобами рідної мови.

Перелік посилань

1. Семенов О. М. Культура наукової української мови // Наукова стаття як самостійний науковий твір. – К., 2010.
2. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. – К.: Видавничий дім “Слово”, 2010.

Тітова Т. Ю. , студентка гр. ЮП-08-01

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

Корпоративне управління – система відносин, яка визначає правила та процедури прийняття рішень щодо діяльності господарського товариства та здійснення контролю, а також розподіл прав і обов'язків між органами товариства та його учасниками стосовно управління ним.

Корпоративне управління є одним з ключових елементів і передумовою успішної діяльності товариства, підвищення довіри інвесторів. Наявність ефективної системи корпоративного управління збільшує вартість капіталу, компанії заохочуються до більш ефективного використання ресурсів, що створює базу для зростання.

У широкому розумінні корпоративне управління розглядають як систему, за допомогою якої спрямовують та контролюють діяльність товариства. У рамках корпоративного управління визначається, яким чином інвестори здійснюють контроль за діяльністю менеджерів, а також яку відповідальність несуть менеджери перед інвесторами за результати діяльності товариства. Належна система корпоративного управління дозволяє інвесторам бути впевненими у тому, що керівництво товариства розумно використовує їх інвестиції для фінансово-господарської діяльності і, таким чином, збільшується вартість частки інвесторів у капіталі товариства.

Належне корпоративне управління не обмежується виключно відносинами між інвесторами та менеджерами, а передбачає також урахування законних інтересів та активну співпрацю із зацікавленими особами, які мають легітимний інтерес у діяльності товариства (працівниками, споживачами, кредиторами, державою, громадськістю тощо). Це пов'язано з тим, що товариство не може існувати незалежно від суспільства, в якому воно функціонує, і кінцевий успіх його діяльності залежить від внеску всіх зацікавлених осіб.

Таким чином, сутністю корпоративного управління є система відносин між інвесторами - власниками товариства, його менеджерами, а також зацікавленими особами для забезпечення ефективної діяльності товариства, рівноваги впливу та балансу інтересів учасників корпоративних відносин.

Важливість корпоративного управління для товариств полягає у його внеску до підвищення їх конкурентоспроможності та економічної ефективності завдяки забезпеченню:

- належної уваги до інтересів акціонерів;
- рівноваги впливу та балансу інтересів учасників корпоративних відносин;
- фінансової прозорості;
- запровадження правил ефективного менеджменту та належного контролю.

Важливість корпоративного управління для держави обумовлена його впливом на соціальний та економічний розвиток країни через:

- сприяння розвитку інвестиційних процесів, забезпечення впевненості та підвищення довіри інвесторів;
- підвищення ефективності використання капіталу та діяльності товариств;
- урахування інтересів широкого кола заінтересованих осіб, що забезпечує здійснення товариствами діяльності на благо суспільства та зростання національного багатства.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до покладених на неї завдань здійснює методологічне забезпечення запровадження та розвитку принципів корпоративного управління згідно з законодавством; проводить перевірки

діяльності емітентів щодо стану корпоративного управління; узагальнює практику застосування законодавства з питань корпоративного управління.

Перелік посилань:

1. Г.Ю. Штерн. Корпоративне управління: Навч. посібник для студентів, – Харків: ХНАМГ, 2009. - 278 с.

Тонконоженко К. студентка гр. ФЛ-11

(Державний ВНЗ “Національний гірничий університет, м. Дніпропетровськ, Україна)

ЧИ ВАРТО ЗАСТОСОВУВАТИ СИСТЕМИ КОМП'ЮТЕРНОГО ПЕРЕКЛАДУ?

Не дивлячись на те, що сучасні системи комп'ютерного перекладу досягли досить високого рівня розвитку, дискусії про доцільність їх створення й застосування не втихають. Нерідко доводиться чути, що програми-перекладачі працюють незадовільно, тому краще обходитися без них. Такі відгуки є частково справедливими, адже існуючі системи комп'ютерного перекладу показують прийнятні результати лише для споріднених мов і навіть найкращі з них інколи видають цілковиту нісенітницю при перекладі текстів. Чи варто їх застосовувати? Як перекладає комп'ютер?

Перше покоління систем машинного перекладу базувалося на алгоритмах послідовного перекладу “слово за словом”, “фраза за фразою”. Можливості таких систем визначалися доступними розмірами словників, що прямо залежали від обсягу пам'яті комп'ютера. Переклад тексту здійснювався окремими реченнями, значеннєві зв'язки між якими не враховувалися. Такі системи називають системами прямого перекладу. На зміну їм згодом прийшли системи наступних поколінь, у яких переклад від мови до мови здійснювався на рівні синтаксичних структур. В алгоритмах перекладу використовувався набір операцій, що дозволяв шляхом аналізу перекладного речення побудувати його синтаксичну структуру за правилами граматики мови вхідного речення і перетворити її в синтаксичну структуру вихідного речення і синтезувати вихідне речення, підставляючи потрібні слова зі словника. Такі системи називаються Т-системами (від англійського слова “transfer – перетворення”). Найдовершенішим вважається підхід до побудови систем машинного перекладу на основі одержання деякого значеннєвого представлення вхідного речення шляхом його семантичного аналізу. Потім виробляється синтез вихідного речення за отриманим значеннєвим результатом. Такі системи називають І-системами (від слова “інтерлінгва”).

Потреба у створенні теоретичної бази машинного перекладу викликала формування нового напрямку в лінгвістиці, який називається прикладною або математичною лінгвістикою. Для комп'ютеризації перекладу важливу роль зіграла одна із областей математичної лінгвістики – формальна теорія граматик. Її розвиток дозволив не тільки вирішити ряд практичних і теоретичних проблем машинного перекладу, але й дав можливість з цілковито нових позицій підійти до проблеми створення мов програмування.

Історія машинного перекладу нараховує не більше 50 років. За цей час змінилося кілька поколінь систем машинного перекладу – від перших програм, що використовували обмежені ресурси універсальних комп'ютерів першого покоління до сучасних комерційних продуктів, що використовують могутні ресурси серверів і персональних комп'ютерів, включаючи ПК, у яких можна розмішувати кишенькові словники, а також комп'ютерні мережі. В 1990 р. була запропонована наступна класифікація систем машинного перекладу: FАМТ (Fully-automated machine translation) – повністю автоматизований машинний переклад; НАМТ (Human-assisted machine translation) – машинний переклад за участю людини; МАНТ (Machine-assisted human translation) – переклад, здійснюваний людиною з використанням комп'ютера.

Програми машинного перекладу першої з названих категорій є справою далекого майбутнього, оскільки в загальному вигляді не вирішені проблеми автоматичного розуміння, перекладу і синтезу текстів.

Програми другої категорії розробники називають МТ-програми (від Machine translation – машинний переклад). Автоматизований (за участю людини) машинний переклад можливий тільки в умовах штучно обмеженої як за словниковим запасом, так і за граматикою, мови. До МТ-програм належать і продукти машинного перекладу фірми PROMT, в тому числі програми для перегляду вмісту Web-сторінок у мережі Інтернет з метою пошуку потрібного документа.

Програми третьої категорії розробники називають ТМ-програми (від translation memory – пам'ять перекладу). Цю категорію програм застосовують професійні перекладачі, що усвідомили вигоду від автоматизації їхньої роботи за допомогою комп'ютерів. Основу ТМ-програм складають спеціалізовані словники, що відповідають тематиці перекладного тексту. При перекладі використовуються конструкції та значення слів і стійких словосполучень, обрані професійним перекладачем і занесені в словникові системи, а отриманий текст піддається інтенсивному редагуванню.

Нині намічається тенденція до розмежування понять “адекватний” і “еквівалентний” машинний переклад. Адекватний переклад, на відміну від еквівалентного, може не бути відображенням оригіналу на іншій мові, але він повинен повністю передавати зміст тексту оригіналу, не спотворюючи його. Для досягнення адекватності в тексті перекладу можуть бути деякі пояснюючі доповнення, пов'язані з культурними відмінностями, або ж опущення елементів тексту, без яких зміст тексту не зазнає яких-небудь істотних змін.

Стосовно ж адекватності машинного перекладу, то у цьому випадку треба керуватися підходом, запропонованим А. Д. Швейцером та Л. С. Бархударовим, які акцентують увагу саме на функціонально-прагматичному аспекті даної категорії. І тому доцільно визначити те, хто та які завдання ставить і які вимоги висуває до машинного перекладу.

1) Як правило, реципієнтами перекладу є фахівці у певній області, які або не володіють іноземною мовою у достатній мірі. Як показує досвід, машинний переклад задовольняє цю вимогу у повному обсязі. І таку різновидність адекватності можна назвати жанрово-тематичною адекватністю.

2) Коли машинний переклад повинен надати більш або менш детальну інформацію про зміст повідомлення, що міститься у першоджерелі, даний тип адекватності можна назвати адекватністю інформативності.

3) У випадку, коли метою перекладу є отримання еквівалентів термінологічних складових першоджерела для подальшого редагування всього тексту рідною мовою, маємо справу з семантико-синтаксичною адекватністю, вивчення якої потребує аналізу перекладів на рівнях мови.

Перспективи машинного перекладу тісно пов'язані з подальшим розвитком таких наукових напрямків, як порівняльне мовознавство, загальна теорія перекладу, теорія закономірних відповідностей і способів представлення знань, а також з оптимізацією і удосконаленням лінгвістичних алгоритмів. Підвищити якість перекладу лексичних одиниць допоможуть теорії термінологізації лексики, а формальні граматики, орієнтовані на переклад, дадуть можливість покращити алгоритми знаходження перекладних відповідників у конкретному контексті, який може бути описаний в рамках прикладних теорій представлення знань. І, нарешті, поява нових технологій програмування й чергових поколінь обчислювальної техніки обов'язково буде сприяти подальшому розвитку теорії й практики комп'ютерного перекладу.

Перелік посилань

1. Белов Ю.А., Проценко В.С., Чаленко П.Й. Инструментальні засоби програмування. – К.: Либідь, 1993.
2. Гудмен Дж. Управління пам'яттю для всіх. – К.: Діалектика, 1995.

Третьяк Д.В., студент гр. МН-12-3

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

ФЕНОМЕН СНОВИДЕНИЙ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА ЖИЗНЬ ЧЕЛОВЕКА

Что такое сновидение? Многие люди ищут ответ на этот вопрос, придавая снам совершенно разные смыслы, начиная от субъективного восприятия ощущений во сне и заканчивая предположениями о том, что сны несут в себе нечто гораздо большее, чем просто активная работа головного мозга и придавая этому некоторое глобальное значение.

Собственно, откуда вообще появляются сновидения?

В древности люди считали, что сновидения – это зашифрованное послание богов про будущее человека и или его окружение, толкованием снов занимались жрецы или особые профессионалы, такие, как например, в странах арабского мира.

Известный психолог Зигмунд Фрейд считал, что главная функция сновидения — осуществление подавленного внешней критикой рассудка желания, главным образом сексуального. Он говорил о том, что для того, что бы понять смысл сновидения, необходимо применить «метод свободных ассоциаций»: перенести внимание на детали сновидения и вспомнить всё, что, осмысленно или бессмысленно, влечёт за собой каждая из них. Всякая критика в момент обнаружения ассоциаций должна быть блокирована. Множество мыслей, вызванных к жизни сновидением, пересекаясь, образуют устойчивое ядро, за которым Фрейд видел невысказанное желание сознания.

Его же ученик, Карл Густав Юнг, имел отличные взгляды на этот вопрос. Он говорил о том, что сны – это манифестация подсознательных психических инстинктов и что не стоит уходить в свободные ассоциации при анализе сновидения. Юнг утверждал, что сон – «манифестация бессознательного» и только «незнание его языка мешает понять его послание».

Как мы можем наблюдать, единого мнения на этот счет нет, но! В любом из этих случаев, человек имеет стопроцентный шанс стать участником собственного сновидения. Это называется «осознанное сновидение». Состояние, в котором человек, находясь непосредственно во сне, понимает, что он во сне и может взаимодействовать с его содержанием. Термин был введён голландским психиатром и писателем Фредериком ван Эденом.

Осознанные сновидения являются предметом научных исследований, их существование подтверждено и на сегодняшний день известны практики, позволяющие воспользоваться осознанным сновидением.

Обычно осознанное сновидение наступает тогда, когда в течении обычного сна человек со временем осознает, что спит. У некоторых людей это случается спонтанно и, как правило, когда сон очень чуткий.

Чем так полезны осознанные сновидения? Главной полезностью является возможность переживать то, что невозможно пережить в реальной жизни, например, во сне можно летать.

Так же осознанное сновидение несет в себе и некий психотерапевтический аспект – управляя сном, изменяя его сюжет и взаимодействуя с его персонажами, можно избавиться от фобий в реальности и приобрести большую уверенность в себе.

Как было доказано существование осознанного сновидения? Стивен Лаберж, научный “первооткрыватель” осознанных снов, провёл эксперимент, чтобы доказать что они существуют.

Как известно, во сне наступает сонный паралич –блокируется большая часть мышц, чтобы избежать лунатизма, однако глаза по-прежнему подвижны. По этому, с испытуемым заранее договорились, что бы тот, когда обнаружит себя в сновидении, подал сигнал – несколько раз посмотрел вверх, влево, вправо, вниз. [1]

Когда один датчик мозга фиксировал то, что испытуемый спит, датчики движения глаз зафиксировали в точности те движения, которые должен был сделать испытуемый. Когда он проснулся – он подтвердил, что испытал осознанный сон и выполнил требуемое упражнение.

После этого эксперимент повторили еще несколько раз в разных вариациях и выяснили окончательно - во сне человек может проявлять собственную волю и контролировать сновидение.

Какие же выводы можно сделать из этого всего? Сновидение - это результат работы головного мозга во сне и научиться контролировать этот процесс вполне реально. С моей точки зрения, совершенно не стоит придавать сновидениям глобальный смысл и находить в этом какую-то загадку мироздания. Стоит отличать то, бесконтрольно проецирует во сне наш разум на самого себя и объективную реальность, где на разум влияют внешние факторы. То есть, грубо говоря, сновидение – игры разума с самим собой.

Література:

1. Лаберж С. Осознанное сновидение. [Текст] / С. Лаберж. – М.: София, 2008. – 320 с.

К ВОПРОСУ О ЛЕКСИЧЕСКИХ ТРУДНОСТЯХ ПЕРЕВОДА

Лексика языка есть категория сложная и разнообразная. В лингвистике её изучают на разных уровнях и в различных аспектах.

Слова двух языков могут находиться в отношениях либо эквивалентности (чаще – относительной, в пределах специальных областей лексики – также абсолютной), либо безэквивалентности. Учитывая, кроме того, соотношение звуковой (или графической) стороны эквивалентных слов и соотношение их синтагматических, речевых характеристик, можно далее разграничивать синхронические межъязыковые категории абсолютной и относительной синонимии, омонимии и паронимии. Роль межъязыковых синонимов играют слова обоих языков, которые полностью или частично совпадают по значению и употреблению и, соответственно, являющиеся эквивалентами при переводе.

Полностью совпадающие по значению слова, собственно интернациональные слова, встречаются сравнительно нечасто. Перевод их не представляет трудности, так как уже сама форма английского слова подсказывает переводчику нужное слово. Многие интернациональные слова широко употребляются в русском языке, а порой являются и единственным способом выражения соответствующего понятия.

Самым важным и наиболее встречающимся случаем расхождения значений у слов данной категории является несовпадение их по предметно-логическому содержанию. При этом можно выделить три типа таких расхождений:

- Русское слово совпадает с английским не во всех значениях, а лишь в одном из них. Обычно это происходит в том случае, когда английское слово было заимствовано в русский язык лишь в части своих значений. Эта группа охватывает большое количество слов и представляет значительные трудности при переводе.
- У русского слова имеются значения, отсутствующие у его английского соответствия. Это бывает обычно тогда, когда слово заимствовано в обоих языках из какого-то третьего языка.
- Русские и английские слова, сходные по форме, имеют совершенно различные значения, т. е. являются межъязыковыми – омонимы.

Кроме того, в сопоставленных языках существуют слова, которые не вполне сходны по форме, но могущие вызывать у большего или меньшего количества лиц ложные ассоциации и отождествляться друг с другом, несмотря на фактическое расхождение их значений, так называемые межъязыковые паронимы.

Английские и русские интернациональные слова могут различаться в предметно-логическом содержании, они также могут иметь различия в экспрессивно-стилистической окраске, из-за которой в переводе нельзя использовать соответствующий аналог.

Как видим, лексические трудности перевода могут быть серьёзной проблемой для переводчика. Для их преодоления необходимо учитывать контекстуальные значения переводимых языковых единиц.

Ярошенко А.С., студент гр. ПВШмв-12

*(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»,
м. Дніпропетровськ, Україна)*

АДАПТАЦІЯ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ ДО БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

В Україні, як і в інших розвинутих країнах, вища освіта визнана однією з головних складових загальнолюдських цінностей. Особливості розвитку сучасної цивілізації, зростання ролі особистості, демократизація суспільства, інтелектуалізація праці і швидкий розвиток сучасних інноваційних технологій потребують створення умов, за яких проблема вищої освіти на державному і регіональному рівнях були б у центрі політичного бачення й прийняття адекватних рішень, відповідали б вимогам ринкової економіки, формуванню сучасного ринку праці.

Тема є особливо актуальною в період сьогодення. Адже ми живемо в час, коли вища освіта у всьому світі швидко реформується як за змістом, так і за формою. Цей процес повинен привести через зміну старої форми до нового змісту. Сьогодні, в період глобалізації, найбільшого прогресу досягають країни з розвинутою системою освіти, підготовки та перепідготовки кадрів. Саме країна, що вчиться, досягає значного зростання добробуту населення, саме народ, який вчиться, закладає основи для майбутнього розвитку національної економіки, науки і техніки. Економія на темпах зростання освіти призводить до падіння рівня продуктивності праці.

У XXI столітті, за прогнозами ЮНЕСКО, відповідного світовим стандартам рівня національного благополуччя досягнуть лише ті країни, працездатне населення яких на 40-60 відсотків буде складатися з осіб із вищою освітою. Сьогодні Україна досягла лише половини цього показника [1].

В європейських країнах реформування освіти здійснюється вже давно і систематично. І четвертий саміт Болонського процесу, що відбувся 19 травня 2005 року в Бергені (Норвегія) став надзвичайно важливим для України етапом процесу реформування системи освіти. На цей раз комюніке підписали 45 країн і серед них – Україна. Приєднання нашої країни до освітніх реформ мало надати можливість здійснити структурні перетворення вищої освіти за узгодженою системою критеріїв, стандартів і характеристик, що дозволило б Україні стати визнаною частиною європейського освітнього і наукового простору [2].

Болонський процес на рівні держав було започатковано 19 червня 1999 року в Болоньї (Італія) підписанням 29 міністрами освіти від імені своїх урядів документа, який назвали «Болонська декларація». Цим актом країни-учасниці узгодили спільні вимоги, критерії та стандарти національних систем вищої освіти і домовилися про створення єдиного європейського освітнього та наукового простору. У межах цього простору мають діяти єдині вимоги до визнання дипломів про освіту, працевлаштування та мобільності громадян, що істотно підвищить конкурентоспроможність європейського ринку праці й освітніх послуг. Власне, цим документом було задекларовано прийняття загальної системи порівняльних освітньо-кваліфікаційних рівнів, зокрема через затвердження додатка до диплома.

Основним завданням Болонського процесу було реформування системи вищої освіти. Задля цього країни-учасниці Болонського процесу, поважаючи відмінності у культурі, мові, національних освітніх системах, а також автономію університетів, домовилися в межах своєї компетенції проводити політику міжурядового співробітництва із залученням європейських неурядових організацій, що функціонують у сфері вищої освіти.

Сучасний стан освіти в Україні характеризується поступовим розвитком освітнього потенціалу, якісними та кількісними змінами у структурі мережі навчальних закладів. Значно покращились умови для здобуття вищої освіти, суттєво збільшився контингент студентів, особливо у ВНЗ III-IV рівнів акредитації. Проте стан розвитку освіти ще не повною мірою задовольняє стрімко зростаючі потреби суспільства, відносно оновлення змісту навчання, конкурентоспроможності та визнання документів різних навчальних закладів, особливо з урахуванням пріоритетності напряму євроінтеграції.

Демократичний і економічний прогрес тісно пов'язаний з переходом на нову ступінь розвитку, будівництвом суспільства знань, інформаційного суспільства, що і змушує нас переглянути свої уявлення про систему освіти в цілому [3].

Для подальшого розвитку системи вищої освіти важливе значення має розвиток ступеневої освіти у відповідності з положеннями зафіксованими в Болонській декларації. Практика свідчить про необхідність вдосконалення діючих моделей підготовки, їх гнучкості щодо певних об'єктів праці і знарядь, що забезпечить більшу мобільність випускників, кращу адаптацію їх до різних умов праці. З цією метою запропонована професійно-орієнтована модель підготовки бакалавра та магістра з певної спеціальності.

З метою зміцнення Європейського простору вищої освіти та поширення європейської системи вищої освіти у світі було запропоновано реалізувати конкретні заходи, що мають принести відчутні результати на окресленому шляху, такі як:

- запровадження та розвиток системи освіти на основі двох ключових навчальних циклів: додипломного (бакалавр) та післядипломного (магістр);
- затвердження загальноприйнятої та порівнянної системи вчених ступенів, в тому числі шляхом запровадження стандартизованого Додатку до диплома;
- застосування Європейської Кредитної Трансферної Системи (ECTS) як відповідного засобу сприяння більшій мобільності студентів;
- зближення систем контролю якості та акредитації з метою вироблення порівняльних критеріїв та методологій [4].

У ряді авторитетних міжнародних документів, таких як Лісабонська конвенція, Сорбоннська декларація, Болонська угода, у рішеннях Всесвітньої конференції ЮНЕСКО та інших, що працюють у напрямку визначення пріоритетів вищої освіти в міжнародному масштабі, значення якості пов'язують не тільки з навчальними досягненнями та навичками студентів, професійною майстерністю професорів, якістю дидактичного матеріалу та методичного забезпечення, а й із якістю роботи всієї системи вищої освіти загалом.

Отже, проаналізувавши ситуацію, що склалася навколо вищої освіти, можна зробити висновок щодо необхідності продовження і прискорення системних реформ у вищій освіті, які відображають процеси її економічного розвитку і модернізації до суспільних вимог, відповідно до світових тенденцій.

Перелік посилань

1. *Куклін О.В.* Основні тенденції розвитку освітнього потенціалу. – Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. - С.-14
2. *Кудіна Л.* Болонський процес очима студентів. – К.:ГО «Молодіжна Альтернатива», 2010. – 80с.
3. *Лукашевич М.П.* Соціологія. Загальний курс: Підручник. 2-е./ Лукашевич М.П., Туленков М.В. – К.: Каравела, 2008. – 408 с.
4. *Бондарчук Б.* Удосконалення форм і методів навчання відповідно до вимог Болонського процесу / Б. Бондарчук, Г. Чуйко, Н. Чуйко // Вища школа. — 2005. — №2.— С.35–41

Ярошенко А.С., студент гр. ЮП-08-2

(Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпропетровськ, Україна)

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Невід'ємною частиною правового життя України, за останнє десятиліття, став термін "корпоративне право". На сьогодні серед науковців і досі триває дискусія щодо поняття, предмету, методу, місця корпоративного права у правовій системі України. У правовій та економічній літературі термін «корпорація» (з лат. *corporatio* – об'єднання, союз, товариство) застосовується в основному для визначення господарських товариств – комерційних юридичних осіб, створених на об'єднаному майні засновників. У нормах вітчизняного законодавства термін «корпоративне право» використовується як право особи, що виникає із його членства (участі) в будь-якій корпорації.

О.Р. Кібенко вважає предметом корпоративного права групу відносин зовнішнього характеру, що виникають між корпорацією і третіми особами; і внутрішнього характеру (внутрішньоорганізаційні, внутрішньофірмові), – учасниками яких є учасники (засновники) корпорації, сама корпорація (як юридична особа, суб'єкт права) та її органи [1].

Дослідженням корпоративного права займалися такі науковці як О.М. Вінник, Т.В. Кашаніна, О.Р. Кібенко, В.М. Кравчук, О.О. Мельник, В.К. Мамутов, М.О. Томашевська, В.С. Щербина та ін.

Корпоративне право у нашій державі пройшло тривалий історичний розвиток, так як і в деяких зарубіжних країнах воно формувалося відповідно до еволюції корпорацій та розвитку пов'язаної з ними певної групи суспільних відносин.

Корпоративне законодавство базується на окремих вихідних фундаментальних положеннях, закладених ще у римському цивільному праві. Римське право стало своєрідним джерелом майже для всіх галузей сучасного права. Значна кількість положень римського цивільного права дійшла до нашого часу, що позначилося на законодавстві багатьох країн світу. Вже у стародавні часи в Римі з'являються різноманітні приватні корпорації: релігійні союзи і союзи ремісників.

На думку Є. О. Харитонова, рецепція римського права полягає в його відродженні, сприйнятті духу і головних засад та основних положень тією чи іншою цивілізацією на певному етапі.

Таким чином, римському праву завдячуємо вже тим, що воно започаткувало ідею створення юридичної особи та її практичного вираження: було розроблено поняття правоздатності, її незалежності від фізичної особи і визначено основні типи юридичних осіб (корпорації, установи) [2].

Перші нормативні акти, які стосуються діяльності акціонерних компаній, на території Російської імперії, до складу якої входила більша частина сучасної України, з'являються на початку XIX ст. Найвідомішим є Указ від 6 вересня 1805 р., у якому була розтлумачена суть обмеженої відповідальності учасників торгової компанії. Указ був прийнятий у зв'язку із банкрутством Петербурзької компанії з будівництва кораблів.

За часів СРСР певний розвиток корпоративного права в господарському житті відбувся на початку 1920-х рр. (період НЕПу), що зумовлювалось появою та діяльністю різного роду товариств і кооперативів. Це знайшло закріплення в Цивільному кодексі УРСР 1922 р., розділ X якого містив норми про повні та прості товариства, товариства на вірі та з обмеженою відповідальністю, акціонерні (паєві) товариства.

Згодом, з кінця 1920-х рр. та особливо в 1930-х рр. намілилася тенденція до згорання корпоративних відносин в СРСР, оскільки панівною серед форм власності стала державна власність, а головним суб'єктом господарських відносин - державне підприємство.

У 1988 р. було прийнято Закон «Про кооперацію в СРСР», а згодом - ряд нормативних актів, які регулювали створення малих підприємств. З цього моменту починається процес масової появи приватних підприємницьких структур - це ще не господарські товариства, а організації (кооперативи, малі підприємства), які мають з ними багато спільних рис.

Постановою Ради Міністрів СРСР від 19 червня 1990 р. були затверджені «Положення про акціонерні товариства і товариства з обмеженою відповідальністю» і «Положення про цінні папери», яким було закладено правову основу для розвитку підприємницьких корпорацій. Новостворені, відповідно до постанови, товариства були невеликими і за кількістю учасників, і за розміром статутного фонду [3].

Подальший розвиток корпоративного права відбувся після проголошення Україною незалежності та створенням власної нормативно-правової бази. Зокрема, у ці часи були прийняті закони України «Про господарські товариства», «Про підприємництво», «Про підприємства в Україні» та інші акти, що визначали правовий статус господарських товариств.

Новий етап розвитку сучасного корпоративного законодавства розпочався із набуттям чинності Цивільного та Господарського кодексів України. Вони додали ряд новацій до сучасного законодавства в галузі корпоративного права. Зокрема, до ЦК України включено спеціальний розділ, присвячений господарським товариствам. У главі 8 ЦК України визначено загальні положення про господарські товариства [4]. У ГК України основною організаційно-правовою формою суб'єкта господарювання визнане підприємство [5].

ЦК та ГК містять також певні суперечності у регулюванні одних і тих самих питань корпоративного права. Розходження у питаннях корпоративного права стають причиною певних труднощів і непорозумінь в їх застосуванні на практиці. Суди нерідко по-різному вирішують однотипні спори. Актуальною залишається потреба внесення змін до названих правових актів з метою консолідації положень про корпоративні відносини в одному з них [6].

Отже, зараз в Україні продовжується процес становлення корпоративного права. Україна мусить вивчати зарубіжний досвід регулювання корпоративних відносин і сприймати найкраще з напрацьованого іншими країнами в цій сфері.

Перелік посилань

1. Кибенко Е.Р. Корпоративное право Украины. – Харьков: Эспада, 2001. – 288 с.
2. Щербина В. С. Правова природа корпоративних відносин / Щербина В. С. // Українське комерційне право. - 2006. - № 7. - С. 10–14.
3. Кибенко О. Р. Сучасний стан та перспективи правового регулювання корпоративних відносин: порівняльно-правовий аналіз права ЄС, Великобританії та України: автореф. дис... канд. юр. наук: 23.06.06 / О. Р. Кибенко. -Харків: Нац. юр. академія України ім. Я. Мудрого. - Х., 2006. - 20 с
4. Цивільний кодекс України / Голос України від 12.03.2003 – № 45
5. Господарський кодекс України / Голос України від 14.03.2003 – № 49
6. Коваленко Л. О. Удосконалення системи корпоративного управління в світлі нового законодавства / Л. Коваленко // Актуальні проблеми економіки. - 2010. - № 1. - С. 116–122.

Galushka A. V., Vasilkovskaya T. N. stud. gr. FL-10-1

(State Educational Establishment “National Mining University”, Dnepropetrovsk, Ukraine)

TRANSLATION OF ECONOMIC TEXTS

The study deals with the economic translation – a translation of written documents, which are connected with the accounting and financial reporting, and also with business plans and documents for international tenders, declarations and other documents of the specialized economic orientation. All these different phenomena have to be translated from English into other languages and vice versa with current translational trends.

The aim of our research is to determine the translation specific of economic documents and to investigate the features, which are related to such kinds of text. The subject of our investigation is lexical features of economic text.

With this aim in purpose we will have to cope with the following tasks:

- 1) to find out what economic translation is;
- 2) to consider the specific of economic texts;
- 3) to explore the translation and its features;
- 4) to analyze lexical features in a economic translation;
- 5) to provide examples of economic term translation;
- 6) to analyze work of translator during translation process.

Thus, the theoretical value of our work is connected with specifying the economic texts.

The practical value of our research is to pay attention to the difficulties and responsibilities of interpreter. It provides students with the opportunity to learn more about translation of economic texts and its features.

Translator, who translates economic texts, must know the economic system of his own country and economic system of target language country. Without specific knowledge of Economics translator will not do a right translation, because the same word can have many different meanings. For example, English word “payment” has more than 10 meanings: charge, paying, accounting etc.. It is also important to make sure that the terminology is designed in the same way and there are no different translations of the same term. The set of terms gathered together in a text and considered more or less specific establishes a helpful context for the reader to interpret and subsequently to translate. In other words, the translator will be able to process and understand the information he has at his disposal.

Translation of economic texts - is a complex and a special job that requires not only knowledge of the foreign language. Economic texts have main features, they are: tables, graphs and numerical values. Business economic translation requires not only linguistic (in particular, stylistic) skills and expertise, but also a highly responsible attitude, care and precision. That's why translator must translate such kind of documents carefully and accurately, such as numbers often mean much more than words in the financial texts. And the translation of financial documents does not tolerate inaccuracies, as they can turn to the company large financial losses. From the beginning translator must study original text with its term, numbers expressions and so on. Specialist who undertakes economic translation, must be attentive to detail, concise, and above all to understand the subject of the transfer. Economic texts and translations of articles require an interpreter, who has a knowledge of basic economic theory and management. Economic translation of target language must be absolutely identical to translation of source language and it does not contain unnecessary information.